Kristigs Wehstnesis

Ilustrets Latwijas garigas atmodas mehneschraksts.

Redaktors-isdewejs W. Fetlers.

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, L. Maskawas eelâ Nr. 193. Tahlrunis: 63-91. Telegr.-adr.: Rumission, Riga. Wisas wehstules un naudas suhtijumus luhdsam adresêt: „Kristigs Wehstnesis", Pasta kastite 679, Rigâ. — Abonentu maksa: 6 lati gadâ. Ahrsemês: 1½ dolari. Latwijâ naudas suhtijumus war isdarit katrâ pasta stazijâ us „Kr. W." pasta tekoscha rehkina Nr. 19, Rigâ.

„Kristigs Vèstnesis", a Lettish Religious Monthly. Publisher and Editor: William Fetler. Postal addr.: Pasta kaste 679. Riga, Latvia. — Telephone: 63-91. Cable-address: Rumission Riga.

12. gada gahjums. **Maijs, 1925.** **Nr. 5.**

W. Fetlera:

Pasaules ewangelisazija.

„Ejeet pa wisu pasauli, un pasludinajeet ewangeliju wisai radibai." Jesus.

Es redsu to laiku, kad peepildisees,
Ko sazijis Jesus, mans Kungs un Deews.
Wehl lihds schim tik masu druszin Jesus wahrdi peepildijàs,
Schur un tur, kà baididamees, ewangelijs isplatijàs.
Deewa wahrda neaissneegti wehl bij daudsi semes zoni,
Gara tumsâ gruhti wahrga neskaitami milijoni.
Man wisapkahrt kulturwalstis milsu soleem progreseja:
Weesulahtri zepelini gaisa sferam zauri strehja.
Apakschuhdens laiwu flotes elektribas motor-dsihti
Juhras dselmês sauli nesa wisam slepenam par spihti.
Pasaul-plaschi tirgonnami milsu kapitalus krahja,
Gigant-kugeem pretschu kalnus juhru-juhram iswadaja.
Silonkaulus, zaru pehrles, Babilones gresnumleetas —
Wisam, tik ne Kristus wehstij — pasaul's basarâ bij weetas.
Brauzu reis par Atlantijas tuhkstosch-juhdschu okeanu,
Katru rihtu salon-stuhrî lasot Jaunderibu manu,
Bet no pasascheeru pulka it neweena neredseju
Pret Jerusalemi wehrstu, Deewa luhgschanu us seju.
Garâ aisgrahbts — tad man schkita, it kà selta pawedeenu
Redsu pahr it wisu semi austam jaunu laimes deenu.
Deenu, kas kà tuhkstosch gadi, kuros sels un peepildisees,
Ap ko senee praweeschwahrdi itkà sidrabdeegi tihsees.
Tad pee katra kuga masta Bibelslaga pliwinasees,
Luhgschanas un slawas stundas neapstahjot neapstahsees.
Dejas, kahrschu spehku weetâ Deewa wahrdu pasludinàs,
Kamehr Deewa atsihschanu wisi laudis sinat sinàs,
Matroschi buhs tizigaji, un kad deenas darbi beigsees,
Bibeli un dseesmam rokâ tee us luhgschansahli steigsees.
Spehjas wihru kora dseesmas skanès preezigi un brihwi,
Pasludinot meera walsti, wehstot atpestito dsihwi.
Misiones zepelini lidos sahdscham, zeemeem pahri,
Kaisot atgreeschanas rakstus, kurus laudis ustwehrs kahri.
Zauru gadu kugi braukàs, juhras nepahrklahs wairs kalna —
Kugu lahdinsch wedìs prezes, kuras nahk no Zian-kalna:
Bibeles un Jaunderibas, atpestito dseesmas swehtas,
Kamehr wisâs tautâs, ziltis pateesibas sehklas sehtas.
„Jesus walda Dawid-troni," skanès wehsts, pa malu malam,
Un no atgreesigàm sirdim slawès to lihds semes galam.

1925. g. 13. janwarî us twaikona „Mauretanija", Atlantijas okeanâ.

Atmoda un Swehtiſchanàs

Pateeſà atgreeſchanàs.

J. Arndta, latw. A. Leepinſch.

1. Pateeſa atgreeſchanàs no grehkeem ir Swehtà Gara darbs. Zaur bauſlibu zilweks atſihſt ſawus grehkus un Deewa dſmibu par grehkeem, un tad Swehtais Gars modina zilwekâ grehku noſchehloſchanu. Ewangelijâ zilweks mahzas paſiht Deewa ſchehlaſtibu un zaur tizibu ſanem grehku peedoſchanu, pateizotees Kriſtus nopelnam. Pateeſa atgreeſchanàs pee Deewa ir ſaweenota ar muhſu meeſigà zilweka kruſtâ ſiſchanu un nonahweſchanu lihdſ ar wiſàm kahribam un grehzigàm ſirds teekſmem, beſ tam atgreeſchanàs ir ſaweenota ar muhſu gara atdſihwinaſchanu. Ja no ſirds ſawus grehkus noſchehlojam, tad „Wezais Adams“ lihdſ ar wiſàm ſawàm nelectibam mirſt eekſch mums, turpreti, Kriſtus zaur tizibu dſihwo muhſu mirſtamâs meeſâs. Pawils ſaka Gal. 2,20: „Es ar Kriſtu eſmu kruſtâ ſists, bet es dſihwoju, tomehr wairs ne es, bet eekſch manis dſihwo Kriſtus, un ko es tagad dſihwoju meeſâ, to dſihwoju tizibâ uſ Deewa Dehlu, kas mani mihlejis un pats par mani nodewees“. Meeſas (meeſas prahta. Tulk.) nonahweſchanai ſeko gara atdſihwinaſchana un atjaunoſchana. Kad wezais zilweks teek nonahwets, jaunais top dſihws. Ap. Pawils ſaka: „Jebſchu muhſu ahrigais zilweks nihzin nihkſt, tomehr tas eekſchkigais jo deenas jo wairak atjaunojas“. (2. Kor. 4, 16). „Tapehz nonahwejeet ſawus lozeklus, kas paſaulei peeder, mauzibu, neſchkihſtibu, beſkaunibu (beſkaunigus wahrdus), launu eekahroſchanu un mantas kahribu, kas ir elku kalpoſchana“ (Kol. 3,5). „Tàpat turatees ari juhs, ka grehkam eſat nomiruſchi, bet dſihwojeet Deewam eekſch Jeſus Kriſtus“.

2. Bet kadehl janoteek meeſas nonahweſchanai? Zilweks zaur grehkà kriſchanu ir tapis welniſchkigs, winſch labpraht paklauſa welna kahrdinaſchanam, ſemiſchkigs — winam wiswairak intereſè paſaules leetas, meeſigs — winſch zenſchas pehz ta, kas meeſai patihk, beſdeewigs — winſch wiſu ko grib darit ar ſawu ſpehku un pehz ſawa prahta, neprajot, ko Deews grib un negaidot Deewa wadiſchanu; winſch ir beſ ihſtàs mihleſtibas — tuwaku mihlet, kà ſewi paſchu, tuwakam tikpat labu darit, kà ſew, ta winam ir ſweſcha leeta. Tahds zilweks nogreeſees no Deewa mihleſtibas un peegreeſees paſaules mihleſtibai un paſchmihleſtibai; winſch wiſàs leetàs meklè ſawu labumu, ſawu godu un zenſchas, lai eeguhtu zeenibu un mihleſtibu no laudim. Wiſu ſcho nepareiſo wehleſchanos zehlons ir meklejams Adama grehkos kriſchanà, kur winſch gribeja buht itin kà Deews. Tagad ſchi launà teekſme wiſeem zilwekeem ir eedſimta. Bet ſchis nepareiſàs zilweka teekſmes ir janonahwè, un tas noteek zaur pateeſu atgreeſchanos, zaur deewiſchku noſkumſchanu (2. Kor. 7, 10), zaur tizibu, ka grehki peedoti, zaur atſazîſchanos no paſchmihleſtibas, augſtprahtibas un paſchpatikſchanas. Jo atgreeſchanàs nepaſtahw eekſch tam, ka tikai praſteem ahrigeem grehkeem dodam atwalinajumu waj tos ari gluſchi atſtahjam; bet kad eedſilinajamees ſewi, pahrmainam ſawus dſihwes pamatus un ſirds teekſmes, kad nogreeſchamees no paſchmihleſtibas un mihlam Deewu par wiſu wairak, ari par ſewi; kad paklauſam newis ſawàm eegribam un ſapraſchanai, bet Deewa wahrdam; kad noſchkiramees no paſaules un paſaules preekeem, lai dſihwotu garigu, debeſchkigu dſihwi, — tikai tad topam zaur tizibu Kriſtus kruſta nopelna lihdſmantineeki. Tas eeſpehjams zaur Sw. Gara ſpehku un ta ir ihſta atgreeſchanàs.

3. Katram Kriſtus pakalſtaigatajam jaeet paſchaiſleegſchanàs zelu, jo Jeſus ſaka Luk. 9, 23: „Tas kas grib nahkt Man pakal, tas lai aiſleedſ ſewi paſchu un uſnem ſawu kruſtu ikdeenas un ſtaigà Man pakal“. Tas noſihmè — atſazitees no ſawas gribas un gluſchi padotees Deewa gribai; nemihlet ſewi, bet uſſkatit ſewi par neezigako, newehrtako zilweku; buht gataws atſazitees no wiſa, ari no patihkamàm mihlàm leetam ja tas Kungs tahdu atſaziſchanos praſa; nizinat paſaules godu un newehletees eenemt augſtu ſtahwokli: uſſkatit paſaules gudribu un mantu kà newehrtigas paſchas par ſewi, bet lectot winas tikai tikdaudſ, zik tas wajadſigs Deewa prahtu iſpildot; nepalautees ſawâ dſihwê ne uſ kahdu zilweku, ne uſ kahdu zitu raditu leetu, negaidit no teem palihdſibu, bet palautees weenigi uſ Raditaju — Deewu; nemihlet ſawu dſihwibu, (Luk. 14,26); eenihdet meeſigas iſpreezas un kahribas, tà: greſnibu, ſkopumu, iſſchkehrdibu, dſmibu un eenaidu; nelolot paſchpatikſchanu, bet wiſur ſawus darbus uſſkatit par maſwehrtigeem, neezigeem; nekad ſewi neſlawet un neuſſkatit ſewi par ſlawejamu, nepeegreeſt tam nekahdu wehribu, ja ziti ſlawè; juſtees patihkami, ja neſlawè, bet nekad nejuſtees aiſſkahrts, ja neatſihſt tewi, waj ja tawu darbu kritiſè un pel: nekahdu labu darbu nepeeſkaitit ſawàm ſpehjam, bet tam Kungam; buht kruſtâ ſiſtam un nomiruſcham paſaulei, azu kahribai, meeſas kahribai un dſihwes lepnibai (Gal. 6,14). Tahds ir paſchaiſleegſchanàs zelſch un meeſas nonahweſchana, beſ ka newar buht Kriſtus mahzeklis. Tà ir ihſtà atgreeſchanàs no paſaules, no ſewis paſcha un no welna pee Deewa, beſ ka neweens newar tapt ſwehts. (Ap. d. 26,18).

4. Schi pateeſà atgreeſchanàs, ſchi paſchaiſleegſchanàs ir ihſtais Kriſtus kruſts un juhgs, par ko tas Kungs runà Mat. 11,29: „Nemeet uſ ſewis Manu juhgu un mahzatees no Manis, jo Es eſmu lehnprahtigs un no ſirds paſemigs“. Tas noſihmè — zaur ſirſnigu, eekſchkigu paſemibu tew janeezina ſawu godu un paſchmihleſtibu un zaur deewiſchku lehnprahtibu tew janonahwè tawas dſmas un atreebibas juhtas. Schis meeſas prahta nahwes zelſch pateeſi jaunatdſimuſcham zilwekam ir laipnigs juhgs un weegla naſta; turpreti meeſai — breeſmigs kruſts. Tadehl ari ſtahw rakſtits Gal. 5,24: „Bet tee, kas Kriſtum peeder, ſawu meeſu ir kruſtâ ſituſchi ar tàm kahribam un eekahroſchanam.“

5. Tee loti maldas, kas laizigas ſkumjas, behdas un neiſdoſchanos uſſkata par kruſtu, un neſin, ka pateeſa, ſirſniga atgreeſchanàs un meeſas prahta nonahweſchana ir ihſtais kruſts, kuru mums ikdeenas janem uſ ſewi un tà jaſtaigà Jeſum pakal. Tas noſihmè — ar apbrihnojamu pazeetibu japanes zilwezigu eenaidneeku uſbrukumi, ſwehtâ laipnibâ japazeeſch iſſmeekli, ſirſnigà paſemibâ jauſwar mums uſbrukdama lepniba un eedomiba. Kriſtus mums preekſchſihmi ir pametis.

Winſch nemekleja ne ſawu godu, ne ſawu labumu, Winſch lamats neatlamaja un zeeſdams nelaunojas, Winſch paſaulei un wiſam, kas paſaulê, bij atſazijees un miris.

6. Tas nenoſihmè, ka mums jaeet klosterî, japeenem tur noteikts dſihwes weids. To darot zilweks wehl war paturet paſaulei lihdſigu ſirdi, pilnu garigas augſtprahtibas, fariſejiſkas zitu nizinaſchanas, apflehpta naida, ſkaudibas un meeſas kahribas. Bet nomirſchana paſaulei noſihmè meeſas (meeſiga prahta) nonahweſchanu lihdſ ar wiſàm meeſigàm teekſmem, un katras klupſchanas tuliteju eekſchkigu noſchehloſchanu, zaur ko zilweks peegreeſchas pee Deewa un ikdeenas nomirſt paſaulei, bet dſihwo eekſch ta Kunga zaur tizibu un preezajas Deewa ſchehlaſtibâ.

7 Uſ ſchahdu atgreeſchanos tas Kungs muhs ir aizinajis; un kas tà atgreeſuſchees, teem Winſch peelihdſina ſawu taiſnibu, ko Winſch iſpelnijees zaur paklauſibu tam Tehwam lihdſ nahwei, lihdſ pat kruſta nahwei. Beſ ſchahdas atgreeſchanàs zilwekam Kristus neko nelihdſ, beſ ta zilweks newar buht Kristus ſchehlaſtibas un nopelna lihdſmantineeks. Scho ſchehlaſtibu war ſatwert tikai ſagrauſta, ſalauſta, grehku noſchehlojoſcha, paſemiga un tiziga ſirds. Kristus nahwes auglis eekſch mums ir tas, ka mehs zaur atgreeſchanos grehkam eſam miruſchi; un Kristus augſchamzelſchanàs auglis ir, ka Kristus dſihwo eekſch mums. Un „kas ir eekſch Kristus, tas ir jauns radijums“ (Rom. 14, 8. 9; 2. Kor. 5, 17).

8. Daudſi maldas, domadami, ka ta jau ir atgreeſchanàs, kad zilweks atſtahjas no ahrigeem rupjeem grehkeem, kà, peemehram no deewleedſibas, no Deewa ſaimoſchanas, ſlepkawibas, laulibas pahrkahpſchanas, neſchkihſtibas, ſagſchanas un taml. Ta ir gan atgreeſchanàs, bet ahrigà, par ko runà Eſajas 55, 7: „Lai beſdeewigais atſtahj ſawu zelu un laundaritajs ſawas domas“. Praweeſchi un apuſtuli ir ari ſkatijuſchees daudſ dſilaki, proti, zilweka ſirdî, un mahza mums daupſ augſtaku eekſchkigu atgreeſchanos, ka zilwekam wajaga nomirt ſawai augſtprahtibai, ſkaumam, iſdſihwes kahrei, ſewi aiſleegt, ſewi eenihdet, atſazitees paſaulei un neuſſkatit neko par ſawu ihpaſchumu, bet par Deewa, gluſchi Deewam atdotees, ſawu meeſu ſiſt kruſtâ ar wiſàm kahribam un eekahroſchanam, peenest Deewam ihſto upuri—ſalauſtu un ſagrauſtu ſirdi un pehz katras kluhdas waj klupſchanas ſchahdu upuri atkahrtot, kà tas Dawida grehku noſchehloſchanas dſeeſmâ ir aprakſtits.

9. Tadehl ſchi atgreeſchanàs ir ihſta, ka Deews ſchahdam atgreeſigam wiſus wina grehkus peedod (1. Jahna 1, 9) un ſchahdu zaur grehku noſchehloſchanu ſagrauſtu ſirdi dſeedina, eepreezina, ſchkihſta un labo, ta kà drihſ ween uſ ahreeni parahdas ſkaiſtee atgreeſchanàs augli.

10. Ja zilweks tikai aiſ bailem no ſoda ahrigi atſtahjas no grehkeem, bet ſawâ ſirdi paleek tas pats, un neeeſahk jaunu dſihwi eekſch Kristus tad winſch tàpat paſudis, un wina ſauzeeni „Kungs, Kungs!“ nekà nelihdſès, bet breeſmigais „Es tewi nepaſihſtu“ winu ſagaidìs muhſchibâ. Jo „ne ikkatrs, kas uſ Mani ſaka: Kungs, Kungs! eeees debeſu walſtibâ; bet tas, kas Mana debeſs Tehwa prahtu dara.“ Mat. 7, 21. Schinìs wahrdos ir eewesti wiſi zilweki, waj tee augſti waj ſemi, mahziti waj nemahziti. Jo kas ſawâ ſirdî nepeedſihwo pateeſu grehku noſchehloſchanu un atgreeſchanos, kas netop jauns radijums eekſch Kristus, to Kristus nekad par ſawu neatſihſ.

Apſkats.

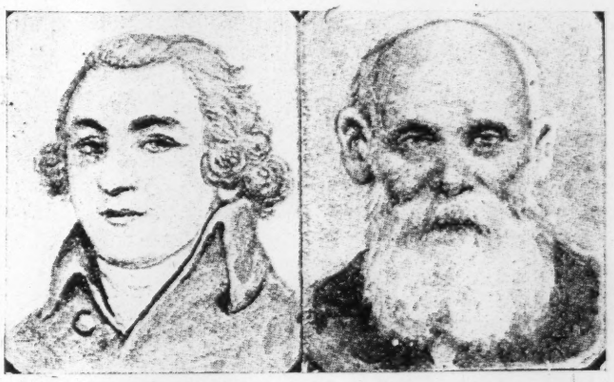

Roberts Raikes,
pirmàs ſwehtdeenas ſkolas dibinatajs paſaulê, Anglijâ, 1780. g.

Jahnis Sirneeks,
pirmàs ſwehtdeenas ſkolas dibinatajs Latwijâ, Rigâ, 1874. g.

Swehtdeenas ſkolas Latwijâ.

Wehſturiga atſkats no **H. Redina.**

Tà kà ſch. g. Puhpolu ſwehtdeenâ Latwijâ peemineſàm un ſwehtijàm ſwehtdeenas ſkolu 50. gadu jubileju, tad nebuhs leeki, ta ſwehtdeenas ſkolas darbu mehs apluhkojam ſcheit no wehſturiſka weedokla. Wiſpirms apſkatiſim wehſturiſko

I. **Sagatawoſchanos uſ ſwehtdeenas ſkolam Latwijâ.** Lai ſwehtdeenasſkolas waretu nodibinatees, tad wiſpirms wajadſeja lauſchu, kuri buhtu ſpehjigi un wehligi ſcho darbu ſtrahdat. Beſ tam wajadſeja telpas, kurâs ſcho darbu waretu darit. Schìs abas wajadſibas Deews apmeerinaja ſwehtdeenasſkolu pirmſahkumâ Latwijâ zaur baptiſtu draudſem.

1867. gadâ 9. martâ no baptiſtu ſchuhpla Latwijâ — Wentspils apkahrtnes uſ Rigu pahrnahza dſihwot Jahnis Sirneeks un brahlu draudſes lozekla Ukſcha namâ, pee Nikolaja (tag. Waldemara) ceelas, apmeklejis Schalbertus, no Leepajas eezelojuſchus baptiſtus, un ar teem kopâ turejis luhgſchanas ſtundas. Pulzinſch pamaſam pawairojees un jau ta paſcha gada widû pahrzehlis ſapulzeſchanàs jeb „ſadraudſes“ weetu uſ Katrinas dambi Bucherta namâ. Tur jau bijuſchi 11 draudſes lozekli un ſapultſchu wajadſibai 6 benki. Schini ſapulzê par lozekli peedalijees ari nupat eezelojuſchais Peters Markowſkis un tur tapis luhgts — palihdſet brahlim Sirneekam deewwahrdus ſludinat. Tà ſahkuſchi noturet deewwahrdu ſapulzes 2 reiſes ſwehtdeenâ.

Garigu dſeeſmu un deewluhgſchanas labad ziti kaimini ſkatijuſchees naidigi uſ baptiſteem un teem bijis 1868. gadâ japahrzelas no tureenes uſ Paliſadu (tag. Matiſa) ceelu, kahda ebreja padſilt ſemê eegrimuſchâ ſehtas namiņâ. Schi paſcha gada otrâ puſê ſapulze bijuſi atkal japahrzel uſ Marijas ceelu, ſtarp Matiſa un Brunineeku ceelam — Wikmana namâ, kur pate namneeze ari nehmuſi dalibu ſapulzês. Sche jau bijuſchi 20 draudſes lozekli. Schini ſapulzê ari treſchdeenas wakareem noturejuſchi deewwahrdus un Markowſka wadibâ nodibinata pirmà jauneklu beedriba. Lihdſ 1870. gada widum ſche ſludinajis deewwahrdus galwenam kahrtam Sirneeks; pehz ſchi laika Markowſkis.

1870. gadâ, pateizotees nesaskanam ar Sirneeku, kursch dsihwojis weenâ no sapulzes istabam, sapulze tikusi pahrzelta us Rauta namu Kaleju (tag. Gertrudes) eelâ. Tur Andrejs Fetlers (W. Fetlera tehws) kopâ ar Peteri Markowski un Jahni Erungu sludinajuschi deewwahrdus lihdz 1872. gadam. Tad Jekabs Rumbergs eewehlets par sludinataju un 1873. gadâ aiszelojis us Wahziju studet, pa scho laiku minetee 3 brahli: A. Fetlers, ar paligeem Markowski un Erungu turpinajuschi wadit sapulzes. Kad Rumbergs 1874. gadâ pahrnahzis no skolas, tas strahdajis kopâ ar Markowski kà paligu, kuru pehdejo Rigas draudse ari issuhtija 1876. gadâ us 2 gadeem Wahzijâ — naudu wahkt preetsch jaunbuhwejamàs pirmàs baptistu basnizas Latwijâ.

II. **Latwijas pirmàs swehtdeenas skolas iszelschanàs un attihstischanàs.** 1873. gadâ swehtdeenas-skolu sche nodibinaja politechnikas maschinu buhwes nodalas profesors Wilhems Ritters is Zirikes (Schweizê). Winsch bij metodistu draudses lozeklis, dsihws Deewa behrns, pasemigs satiksmê ar masajeem brahleem, weikls Deewa darba strahdneeks, labs audsinatajs un organisators. Wehl buhdams Winê pee tureenes augstskolas par profesoru Ritters bij lasijis kahdâ kristigâ laikrakstâ, ka Latwijâ, Rigâ ir baptisti. 1873. gadâ to eewehleja Rigas politechnikâ par profesoru un tas pahrzelas turp us dsihwi. Weens no wina pirmajeem darbeem bij — usmeklet baptistu draudses lozeklus. Tas usgahja wispirms Peteri Markowski, kursch to atkal aisweda pee Sirneeka. Ta ka tobrihd masajam wahzu baptistu pulzinam nebij sludinataja, tad Ritters apnehmàs teem sludinat ewangeliju ik pahrswehtdeenas. Pa retam tas sludinaja ari latweeschem zaur tulku. Wina runas bij dsihwas, sirsnigas, domu bagatas, un weenkahrschas.

Tulin sahkumâ winsch gan sapulzês, gan pa mahjam apmekledams spehjigakos draudses jauneklus un zitus lozeklus tos usmudinaja nodibinat swehtd. skolu. Kad lozekli aisbildinajàs, ka teem mas behrnu, tad Ritters atbildeja, lai tee atwed swehtdeenas skolâ tos, kuri ir; un scheem pehdejeem lai atlauj eeluhgt zitus behrnus un atwest sew lihds. Winsch interesentus ruhpigi pamahzija, kà wiss darams un tad eekahrtoja swehtdeenas skolu pehz ahrsemju parauga, zik to apstahkli peelahwa. Deewwahrdus tolaik notureja draudses telpâs, Kaleju (tag. Gertrudes) eelâ, namdaru meistara Rauta namâ, un tur ari eerihkoja swehtdeenas skolu. Schis nams wehl schodeen tur ir. Behrnu sahkumâ sanahza ap 20. Latweeschu un wahzu behrnus tur mahzija reisê — weenâ laikâ, weenâ telpâ, wairak klasês. Wahzu skolotaji bij Ritters (†), jaunawas Otilija (†) un Pauline Nirnberg (†). Latweeschu behrnus mahzija Jahnis Sirneeks, (pee tam ispildidams ari tulka weetu), Peters Markowskis un Martinsch Kehsche. Abi pehdejee bij jaunekli. Lekzijas nehma pehz starptautiskas Bibeles lasischanas kahrts, kuru pasuhtija no Wahzijas. Tajâ bij usstahditi ari parauga jautajumi. Gandrihz wisi skolotaji prata wahzisku un lekziju studeja katrs sawâs mahjâs. Sehni un meitinas bij gan ihpaschâs, gan kopigês klasês, nodaliti pa leelakai dalai pehz spehjam. Behrnu pehdejâ laikâ bij ap 50—60. Daschi behrni, starp teem ari scho rindinu rakstitajs, mehdsa ikswehtdeenas ussazit no galwas weenas pantinas weetâ — 7 lihdz 12 pantinas. Tee zentas ikdeenas wismas weenu pantinu ismahzitees no galwas. Swehtdeenas skola behrneem bija loti mihla, tà ka scho rindinu rakstitajs kahdâ swehtdeenâ, sahbaku truhkuma labad tur newaredams aistikt, gandrihz wisu swehtdeenu mahjâs behdajàs un raudaja. Sahkuma laikâ Kehsche mahzija behrneem dseedaschanu wahzu walodâ is „Singvöglein“ un „Jugendpsalter“. Wehlakos gados turpat peedalijàs par skolotaju ari Andrejs Adams. Wina wadibâ behrni sahka dseedat wairakbalsigas dseesminas latwiski. Kolekti meta kasitê, wirs kuras bij mass moru sihrinsch, kursch pehz katras dahwaninas palozija galwu. No kolektes kahdu dalu suhtija paganu misiones darbam.

Profesors Ritters sludinaja ewangeliju muhsu sadraudsê diwus gadus — apmehram lihdz wahzu pastahwigà sludinataja atnahkschanai Rigâ; turpreti swehtdeenas skolu tas wadija lihdz 1877. gadam. Pehz 10 Rigâ nostrahdateem gadeem Ritters pahrzehlas us Zirikes augstskolu. Tolaik jau Rigâ bij 2 baptistu draudses — latweeschu un wahzu ar 2 luhgschanas nameem un diwàm swehtdeenas skolam.

Netruhka tolaik muhsu mihlai swehtdeenas skolai ari pahrbaudijumu. Kahdu swehtdeenas rihtu sapulzes weeta bij aisslehgta, laudis us eelas un draudses kopejs Dambrewizs nahza preti Peterim Markowskim, kursch tolaik ispildija draudses sludinataja weetu, ar pasinojumu, ka Kwartala usraugs atnehmis sapulzes atslehgu, jo tajâ noteekot neatlauta skola. Todeen Markowskim ar puhlem isdewàs peetikt pee polizijmeistara un tam paskaidrot, ka tur naw skola, bet ihstenibâ tikai behrnu deewkalposchana, kurâ teem mahza tizibas mahzibu, ko lutereeschu behrni sanem deenas skolâs. Bes tam behrnu deewkalpojuma aisleeguma labad newar tatschu aiskawet ari peeaugscheem sapulzetees us deewwahrdeem, kuri ir likumigi atlauti. Polizijmeistars lika atdot sapulzes atslehgu ar nosazijumu, lai behrnu sapulzes wairs nenotur lihdz leetas noskaidroschanai; pee tam tika pasinots, ka Sirneeks, kuru usrahdija par atbildigo personu swehtd. skolâ, teekot apstrahpets administratiwi ar septineem rubleem. Par to Sirneeks schehlojas pee gubernatora. Pehdejais usdewa kuratoram — leetu ismeklet. Ta paligs atnahzis un laudis, kà ari behrnus isklauschinajis, pahrleezinajàs, ka sche naw skola, bet tikai behrnu deewkalposchana. Sods tika atlaists un behrnu sapulzes pehz apmehram 3 swehtdeenam atkal turpinatas.

1878. gada pawasari Rigâ atzeloja apdahwinatais wahzu sludinatajs Julius Hermans. Tas kopâ ar wahzisku pratejeem un wahzu lozekleem nodibinaja ihpaschu draudsi un sahka noturet deewwahrdus „turnhalê“, Wehrmana dahrsa mineraluhdenu eestahdes namâ; pehz tam tai namâ, kur tagad „Imperial“ weesniza, blakus pareistizigo katedralei, un pehdigi paschu jaunbuhwetâ luhgschanas namâ Elisabetes eelâ, netahlu no Nikolaja eelas. Wisàs schinis telpàs notureja ari swehtdeenasskolu daschi wahzu skolotaji, kopâ ar Sirneeku, Kehsche u. z. latweeschu swehtdeenasskolas skolotajeem, sinams — tikai wahzu walodâ. Pa scho laiku Hermans isdabuja no pilsehtas buhwweetu jaunai wahzu baptistu basnizai, kura tapa uszelta Wilandes eelâ Nr 5; tur pahrgahja ari winu swehtdeenasskola.

Ari latweeschu draudse nebij stahwejuse dihkâ. Lihdz ar jaunà sludinataja Jekaba Rumberga pahrnahkschanu no skolas 1874. gadâ, sapulzês tapa eekustinats jautajeens par luhgschanas nama zelschanu. Jau 1876. gadâ februari draudse zaur pirkschanu eeguwa grunts gabalu pee Suworowa (tag. Krischjana Barona)

eelas Nr. 70. Schai paſchâ gadâ Markowſkim bij, uſ draudſes wehleſchanos, japahrtrauz draudſes kopeja un ſwehtdeenas ſkolotaja darbs un jadodas uſ Wahziju kolektet ſeedojumus pirmam jaunbuhwejamam baptiſtu luhgſchanas namam Latwijâ. Jau 1878. gadâ 25. dezembri luhgſchanas nams tapa atwehrts. Tajâ bij telpas 6—700 perſonam. Latweeſchu ſwehtdeenas ſkola nu tapa pahrzelta uſ jauno luhgſchanas namu.

Draudſes preekſchneeks Jekabs Rumbergs wezakus ſkubinaja un labinaja, lai ſuhta behrnus ſwehtdeenas ſkolâ. Winſch pats wadija ſkolotaju ſagatawoſchanàs ſtundas un leelako ſehnu klaſi, weens no kuras peezeem ſkolneekeem bij ſcho rindinu rakſtitajs. Rumbergs, kà baptiſtu Saweenibas pirmais preekſchneeks, iſdewa ari pirmo baptiſtu ſchurnalu „Ewangelists“, kurſch iſnahza ik nedelas un ſtarp zitu paſneedſa ari ſwehtdeenas ſkolas lekziju jautajumos iſſtrahdatu un ar paſkaidrojumeem. Behrnus eedalija wairak klaſês, peedalijàs ari jauni ſkolotaji, jo telpu bij peeteekoſchi. Wirsſkolotajs bij Jahnis Litchens. Kà weenteeſigs Deewa behrns winſch ar ſirſnibu un mihleſtibu nodewàs darbam. Kà ſkolotaji darbojàs: tautſkolotajs K. Putnehrglis (†), Kriſchjahns Rolmanis, Kahnbergs, (†) Jahnis Muzeneeks-Fridenbergs (†), Andrejs Adams (†), un weenu gadu ari Doroteja Swinberg (wehlak Anderſon) (†). Brahlis Janſons nodarbojas gan kà klaſes, gan ari kà dſeedaſchanas ſkolotajs. Dſeedaja tſchetrbalſigas latwiſkas dſeeſmas iſ maſàm kladitem, kurâs paaugušchee ſehni tàs bija eerakſtijuſchi ar notim. Tolaik tapa zeeniti un nopelnita tee ſehni, kuri prata glihti eerakſtit ſchîs dſeeſmas. Jk mehneſchus behrneem notureja weenu luhgſchanas un weenu miſiones ſtahſtinu preekſchlaſijumu ſtundu. Weenu no uſzihtigakeem ſehneem eewehleja par kolektetaju, kas behrnu deewkalpoſchanas beigâs gahja apkahrt ar kaſiti. Schîs uſdewums bij kahdu laiku Rudolfam Litchenam un ſcho rindinu rakſtitajam. Eenahkums palika ſwehtdeenas ſkolas wajadſibam. Swehtdeenas ſkola behrneem bij loti mihla. Reiſem tapa uſdots, lai behrni uſmeklè, zik reiſes Bibelê atkahrtojas kahds ſinams wahrds, peemehram wahrdinſch „ſwehts“ un kur tas atrodas. Kas bij uſmeklejuſchi wiswairak weetas, tee dabuja godalgas — jaunderibas. Atminu, ka ari es peedalijos ſchinî ſazenſibâ un iſpelnijos otro waj treſcho godalgu. Tà daudſ behrni bij iſlaſijuſchi Bibeli un daſchâ weetâ ari eelaſijuſchees. Uſzihtigakee un maſak uſzihtigee ſkolneeki ſeemſwehtkos dabuja peemehrotas dahwanas. Pahrgalwju augſtakais pahrmahzijums bij: uſ laiku atſtahdinaſchana no ſwehtdeenas ſkolas. Schai laikmetâ ari ſahka behrnus waſarâ weenreiſ iſwest ſalumos. Iſbraukumus taiſija uſ Balto muiſchu, Katlakalnu un wehlak ari uſ Doles ſalu.

1880. gadâ ſcho rindinu rakſtitajs bij redſejis wahzu ſwehtdeenas ſkolâ, ka pa ſeemas ſwehtkeem no galwas neuſſaka tikai Kriſtus peedſimſchanas ſtahſtu, bet ari zitus preekſchneſumus, un tas eeſahka, kà 12 gadus wezs ſehns, faraſtit pirmo dſejoli par Kriſtus peedſimſchanu, dſihwi un zeeſchanam un to neſa preekſchâ ar tahdu ſirſnibu, ka ari klahteſoſchee flauzija afaras. Pehz tam draudſes kopejs Friſchmans nogahjis pee ta mahjâs, luhdſa Deewu, ja tas Deewa prahts to darit par garigu darbineeku, lai tad winu ſwehti. Pehz tam ſwehtkos tapa uſſaziti daſchadi preekſchneſumi, no kureem leelako dalu eenehma dſejoli.

Pehz Litchena atkahpſchanàs no wirsſkolotaja amata, ſcho darbu uſnehmàs Kriſchjahnis Rolmanis. Wina darbibas laiks bij kritiſks un gruhtibu pilns. Tikai wina tehwiſchkais, ſatizigais un iſturigais rakſturs dewa tam eeſpehju — wadit darbu neapnizigi, kamehr ziti wina preekſchgahjeji jau pehz daſchu gadu puhlem — bij pahrgahjuſchi nowehrotaju lomâs. Darbs wehl daſchus gadus gahja ſwehtigi. Bet pehz tam, kad Rumbergs ſawu galweno darbu Rigas draudſê bij padarijis, un tam bij peenahzis laiks pahrzeltees uſ zitu darblauku — ko winſch pats tomehr negribeja ſapraſt, iſzehlas neſaſkanas ſtarp draudſes lozeklu leelako dalu weenâ puſê un Rumbergu otrâ puſê (parahdiba, kura ſabeedrikâ dſihwê weenmehr atkahrtojas). Ernests Waſsmans, apdahwinats runatajs, tika eewehlets Rumberga weetâ. Buhdams beſ iſglihtibas, tas jau pehz pahris gadeem bij ſawu darbu padarijis, ko tas tomehr negribeja tizet un nelahwa ſewi eejuhſminatees uſ pahrzelſchanos zitur. Neſaſkana nerima un ſwehtdeenas ſkola netapa peenahzigi kopta.

(Turpmak wehl.)

Mans zelojums pa Eiropu.

Mahzitaja Oſwalda J. Smita Kanadâ.

(1. Turpinajums).

Atſauksme par mahzitaju W. Fetleri.

Bet tagad atlaujos ſew uſ brihdi apſtahtees un teikt kahdu wahrdu par mahzitaju W. Fetleri paſchu. Winu jau noſaukuſchi par Kreewijas Martinu Luteru, bet man gribetos peemetinat: winſch ir Kreewijas Luters un Weſlejs un Latwijas Ewan Roberts. Man bij leelas preekſchteeſibas apzelot wina pawadibâ Latwiju, Leetuwu, Poliju, Wahziju, Holandi un Angliju un tà loti tuwu nowehrot winu. Winſch ir atſewiſchks zilweks, augſti pahraks par ziteem ſawa laika laudim Latwijâ, Polijâ un Wahzijâ. Laipniba, mihleſtiba un augſtſirdiba un tik plaſcha ſirds, leekàs, ka pati paſaule — tas wiſs kopâ padara winu par weenu no leelakàm Deewa dahwanam tagadejai paaudſei. Maſ winam lihdſigu wihru dſihwo paſaulê weenâ un taipaſchâ laikâ.

Newajag nemaſ ilgi uſturetees Rigâ, lai pahrleezinatos par milſigo darbu, ko winſch padarijis, nemaſ nerunajot par wina ceprekſchejo darbu Peterpilî un par wina waditas Anglu-Amerikas miſiones beedribas panahkumeem Polijâ. Rigâ winam ir diwi latweeſchu draudſes un wina leelais kreewu darbs, beſ tam laikraksts, Bibelu un grahmatu apgahdneeziba daſchadâs walodâs. Tuhliſtoſcheem apmeklè wina ſapulzes, tizigee top audſinati un dwehſeles paſtahwigi weſtas pee Glahbeja. Winſch dſihwo

paſtahwigas atmodas

widû. Neſinu otra zilweka tagadejâ paaudſê, kurſch tik daudſ buhtu padarijis tahdâ ihſâ laikâ. Un ko Deews zaur winu paſtrahdajis Peterpili, kad winſch tikko bij pahri 22 gadeem, naw tahlu no brihnumeem. Tur ſawâ plaſchâ tabernakli winſch paſtahwigi ſludinaja ap 2.000 perſonu leelàm ſapulzem. Bet tas ir zits ſtahſts. Aiſluhgſim par ſcho Deewa wihru!

No Rigas mehs brauzam uſ Warſchawu drukſu neehrtâ polu wilzeenâ. Polijâ pirmoreiſ man bij preekſchteeſibas redſet, ar kahdàm gruhtibam jazihnas ewangelisteem un miſionareem. Kanadâ waj Amerikâ gruhti eedomatees ſchejeenes apſtahklus, un man bij tahds preeks ſatikt ees ar ſchejeenes darbineekeem, ſeh-

det ar wineem kopâ weenâ konferenzê. Pirmo reis manâ muhschâ atrados semê, kur nepasihst religijas brihwibu, kahda mums ir mahjâs. Sapulzes, kuras nenoteek waldibas atsihtâ basnizas ehkâ, ir aiskeegtas. Noturet deewkalpojumu kahdâ priwatâ mahjâ, skaitas nelikumigi. Waldiba us wisu, ko mehs mehginajàm darit, luhkojàs aisdomigi.

Tagad sahkàs braukschana, kas wismas man bij sewischki reala. Zelsch weda wairak werstis zaur beesu meschu, kur wisskas atgahdinaja Leelà kara laikus: masas dselsszela linijas schur un tur, wahzeeschu taisitas, leelas dsilas bedres semê no smageem leelgabaleem. Pahr zelu paschu schkehrsam bij salikti teewi gari koku stumbri, pahr kureem brauzot bij leela kratischanàs.

Starp zitu brauzam garam kahdai weetai, kur pehz muhsu wedeja wahrdeem, 8 zilweki bij no laupitajeem

aukstasinigi noslepkawoti.

Pirksti ar gredseneem bij nogreesti un pat sobi ar selta plombem bij israuti. Weens no schìs bandas beedreem bij wehlak sakerts un aisweests us wilzeenu, bet taisni tai paschâ stazijâ, kuru mehs paschreis atstahjàm, bij padarijis sew galu. Sinams, schahdi stahsti muhs us zela neko neeepreezinaja, neskatotees us sposcho sauli wirs muhsu galwam. Beidsot nonahzam pee zilwezigas dsihwibas pasihmem, un tad brauzam zauri sahdschai pehz sahdschas, no kuràm daschas loti pretigas ewangelijumam; kreewu semneeki, wihri, seewas un behrni klusu us mums noskatijàs, lihds beidsot eebrauzàm Tscholnizâ, dseedadami „I' ve reached the land of corn and wine." (Es esmu semi sasneedsis, kur kweeschi ir un wihns). Newareju neko darit, bet man bij japasmaida salihdsinot to, ko dseedam, ar apkahrtni.

Peepeschi apstahjamees pee kahda schkuhna un ahtri islezam no rateem. Muhsu preekschâ stahweja pulks pee Kristus atgreesuschos lauschu, wezi un jauni, wisu azis wehrstas us pirmajeeem rateem. Br. Fetlers tur pazehlàs un brihdi bij klusums. Tad sahka asaras pluhst, mahzitajam un laudim sateekotees. Atskaneja kreewu garigas dseesmas, luhgschanas un wissirsnigakee apsweikuma wahrdi, kreewista sweizinajuma skuhpsta pawaditi, mums mahjâ eejot.

Ta bij pateesi aplaimojosha satikschanàs. Un kas tas sahkums waj wehsture schim darbam? Kahds jauns zilweks, kreews, eestahjàs mahz. Fetlera Bibeles skolâ Filadelfijâ, Amerikâ, tik nepratscha, ka newareja pats sawa wahrda parakstit. Pehz skolas beigschanas Kreewu Misiones Beedriba peenehma winu par misionari un atsuhtija us scho darba lauku. Diwu gadu laikâ winsch bij kristijis 130 atgreestos pee Kristus. Kahds preeks! Luhkojotees kreewu tizigo gaischàs sejàs sajutu, ka ja wisa Kreewu Mis. Beedribai seedotà nauda neko wairak nebuhtu panahkusi, kà to, ko tagad skatiju pats sawàm azim, tad ta labi isleetota. Scheit bij 130 jaunatgreesto un gandrihs 1000 zihnitaju, kuri 2 ihsu gadu laikâ bij dabujuschi dsirdet Ewangelija wehsti. Kahda pahrwehrtiba! Kahdus brihnumus Deews bij pastrahdajis zaur weena weeniga jaunekla darbibu!

Dabujàm sinat, ka Kreigheds un Bilesters, kuri bij apzeetinati par traktatu dalischanu wilzeenâ, atswabinati. Muhsu pirmo sapulzi noturejàm ahrâ, apaksch kokeem, un laudis, sapeeduschees kopâ kà awju bars, stahweja waj sehdeja wisapkahrt. Kà parasts, sapulze wilkàs loti ilgi un es biju tik noguris un bes tam walodu nesaprotot pahris reises aissnaudos. Beidsot, pehz zitu runam, daudsàm dseesmam un luhgschanam es sludinaju, pee kam mahz. Fetlers tulkoja mani kreewiski un mahz. Getze wahziski, lai wisi klahtesoschee waretu saprast.

Saprotams, 2 polizisti bij klaht wisàs sapulzês, ar lahdetàm schautenem un bajonetem, bes tam kahdi 12—15 speegi, kuri wehroja katru wahrdu un kustibu. Stahdatees preekschâ deewkalposchanu sem tahdeem apstahkleem. Likàs, ka aisdomas teek turetas us wisu, ko ween mehs darijam.

Gari galdi bij nolikti ahrâ, kur wisu konferenzes laiku mums pasneedsa kreewu baribu: leelas, beesas melnmaises schkehles; salu silki, kas kreeweem labi gaumeja, bet kura mani nemas nekahrdinaja to baudit; wahritas olas un medu. Muschas laidelejàs apkahrt us wiseem ehdeeneem neskaitamos baros.

Swehtdeenas wakarâ, kamehr mahz. Fetlers runaja spehzigs atmodas wilnis pahrnehma sapulzi, tà ka simteem nokrita us waigu un raudaja ta Kunga preekschâ. Stipri wihri skani schnuksteja un luhdsa Deewu pehz grehku peedoschanas. Tas man loti atgahdinaja ainas, par kuràm beeschi biju lasijis, Wesleja, Fineja un Ewana Robertsa laikos. Peepeschi br. Fetlers issauza mani runat. Garâ redsot ari tàs „zitas awis" un „zitas sahdschas", kuras wehl atrodas tumsâ, usaizinaju wisus us pilnigu swehtischanos un nodoschanos preezigàs pestischanas wehsts pauschanai tahlak, un stipri raudadami wini atkahrtoja pehz manis wahrdus:

„Nem, Kungs, manu dsihwibu,
Gluschi to Tew nododu,
Draugus, laiku, eespehju —
Wisu nem, Kungs, wisu Tu."

Polizisti nesinaja, ko darit. Tà kautko wini nekad nebij peedsihwojuschi.

Otrâ deenâ leels gahjeens dewamees us upes malu. Tas bij brihnischkigs skats atpakal luhkojotees redset simtus un simtus mums sekojot. Kad laudis bij nosehduschees abàs pusês upei, man bij jasludina, br. Bilesterim tulkojot. Runajot man nahza prahtâ Jardanes upe, kuras malâ laikam norisinajàs gluschi tahda pat aina, kad Jahnis Kristitajs runaja us Judejas lauschu pulkeem.

Pehz manas runas mahz. Fetlers kristija 13 personas, kreewu garigàm dseesmam atskanot. Jutam sewischki tuwu Deewa klahtnibu.

Kahdu wihru otrâ upes malâ, kursch trauzeja meeru, polizija drihsi apzeetinaja un aisweda prom. Tas bij pareistizigàs draudses lozeklis un sihws pretineeks mums. (Turpmak wehl).

Rita ausma.

Kad sen jau aizvizējuši ir saules rīti,
Veldz iztvīkušo zemi pusnakts spirdza;
Pauž manīm tālo zvaigžņu klusā mirdza:
Vēl jauni ceļi neiemīti.

Kad senie sapņi kapā noguldīti;
Un dvēsele ir visu ziedojusi, —
Nāk jauni sapņi, jaunas ilgas klusi,
Pauž: atkal ausis jauni saules rīti.

Drīz rīta ausma debess malu sārtos,
Bēgs nespēks, pagurums un tumsas biedi.
Nāks saule, pavasars, plauks jauni ziedi.

Ai, nākotne, es stāvu tavos vārtos,
Bet pirms vēl eju, ļauji spēku smelties,
Lai brīva, raita spētu augšup celties.

Rutiņa.

Jaunatne

Nodalas waditajs: A. Leepinſch

V. Sniķera:

Mūžigais pavasars.

Meld. Jel teiciet man, brāļi un māsas.

Ak, mūžigais pavasar, nāci!
Pēc tevis man dvesele tvīkst . . .
Nāc, sauļstariem sildit man sāci,
Jo „aukstumā“ gars man še nīkst!
Ak nāci un sirdi man pildi
Ar ziedoni mūžigajo,
Ar dievišķo klātnību sildi
Man dvēseli nogurušo.
Koris: Jau mūžigais pavasars aust!
To sirdis var ticībā jaust.
Drīz grēcigā ziema še beigsies —
Mēs kristigee nedrīkstam snaust!
Cik ilgi vel grēcigā ziema?
Kad beigsies reiz vētras un sals?
Kad sildīt sāks godibas liesma?
Kad cīņam un bēdam būs gals?
Cik ilgi? Es saucu un gaidu.
Sirds ilgās un sāpēs vaj lūst.
Gan raudu, gan dziedu, gan smaidu . . .
— Bet ledus tik pamazam kūst. — — —
„Vēl brītiņu pacieties salu,
Vēl „ziemeļa“ vētras lai kauc!
Es darišu visam tam galu“,
Tā sirdī man Pestitajs sauc.
Drīz mūžigais pavasars sāksies,
Kur puķes vairs nebāl, nedz vīst,
Jo debesu mīligās lejās
Tik dzīvibas rasa vien līst.
Jau mūžigais pavasars smaida—
Jo austrumos blāzma jau spīd,
Sirds apsveic to, prieciga gaida,
Un gavilē līgsma ikbrīd. —
Viņš atnāks un uzvaru nesīs,
Tad grēcigais aukstums reiz bēgs . . .
Viņš debesu ziedoni dvesīs . . .
Tad mūžigā saulite lēks.

Ceļniekam.

Nešaubies, kad erķšķu rokas
Tevi asiem pirkstiem dzeļ,
Briesmigas kad sāpes, mokas,
Ļaudis tevi neeva, peļ!
Nešaubees, kad tavas kahjas
Dziļām rētām klātas teek,
Rādās — neaizsneegsi mājas,
Nogurums jau stātees leek.
Nešaubies, ja tevim ejot
Daudzreiz laimes zeedi birst;
Grūtā darbā sviedrus lejot
Ceribas uz augļiem — irst . . .
Nešaubies, uz priekšu droši!
Gara spēkā cīnies, sirds!
Tikai tam, kas uzvar — koši
Dzīvibs kronis pretim mirdz! . . .

B—.

Teodora Vilniša:

Nepagurt!

Nepagurt, nepagurt!
Mazām, vājām ticīb's oglēm
Vajag lielu guni kurt —
Lai sildāsi tie ļautiņi,
Kas vēl nespēj paši degt!

Neapnikt, neapnikt!
Vajag skaistus, daiļus mērķus
Sev un citiem priekšā likt —
Lai pēc tiem skrien tie ļautiņi,
Kas vēl mērķus nespēj spraust.

Neizmist, neizmist!
Vajag dvēseles ienaidniekus
Nāvigājām brūcēm sist! . . .
Lai var dzīvot tie ļautiņi,
Kas vēl kaujā nespēj stāt.

Neapstāt, neapstāt!
Vajag censties, čakli strādāt
Līdz reiz — Lielā Diena klāt —
Lai mācasi tie ļautiņi,
Kas vēl nespēj dzīvot tā! . . .

Mana atgreeſchanàs.

Es biju romeeſchu-katolu tizibâ un par zitàm tizibas ſchkiram domaju, ka wiſi maldas, kas atſchkihruſchees no katolu baſnizas. Ja man kahds jautaja, waj es nedomaju atſtahtees no katolu baſnizas, atbildeju: „Labak tuhkſtoſchreiſ nahwi ſanemt, nekà atſtahtees no ſwehtàs katolu baſnizas“. Par Bibeli es domaju, ka ta ir tikai preekſch luteraneem. Es nezereju ne uſ debeſim, ne uſ elli. Es domaju, ka elle ir preekſch leeleem grehzineekeem, ſlepkawam, un debeſis preekſch ſwehteem. Bet tà kà es neeſmu ne ſwehtais, ne ſlepkawa, tad es buhſchu pehz nahwes uſ kahdu laiku ſchkihſtiſchanas uguni un pehz tam debeſis.

Mani eeſauza kara deeneſtâ 1919. gadâ 7. julijâ. Nonahzu Reſeknê 1921. gadâ junija mehneſi, ſatikos ar Reſeknes baptiſtu brahļeem un ſahku eet uſ ſapulzem. Toreiſ Reſekni beeſchi apmekleja ſludinataji: Zeipe, Webers un Kaktinſch. Eeklauſijos, ka pehz Bibeles ſkatotees tahdas ſchkihſtiſchanàs uguns nemaſ naw pehz nahwes, bet ta Kriſtus ir teizis: „Es eſmu nahzis uguni meſt uſ ſemi.“

Tad mans pamats, uſ ko es palahwos, iſſuda. Kas nu ar mani buhs? praſiju brahļeem: Waj wehl waru tikt glahbts? Waj wehl waru tikt debeſis? Warot gan, man atteiza, lai tikai es luhdſot Deewu. Bet es nemahku Deewu luhgt. Pahrleezinajos, ka mani pahtari, ko biju mahzijees no jaunibas, neder, jutu, ka eſmu paſudis. Tad es ſahku brehkt, kà ſirds praſija: Jeſu, mans Glahbejs, glahb mani! Biju dſirdejis, ka Jeſus wehl naw ne weena atraidijis. Tad man afaras pluhda par waigeem ſtraumem. Pehz tahdas luhgſchanas brihniſchkiga pahrmaina notika manâ ſirdî: preeks, ko newaru aprakſtit, preeks wiswairak par to, ka Deews mani mihlè. Es ſewi jautaju: Ko tad es Deewam laba darijis, ka winſch mani mihlè? Neka! Eſmu tikai pahrkahpis Wiņa likumus. Ak, beſgaliga Deewa ſchehlaſtiba! Pehz tam ſchis bija mans pants, ko es dſeedaju: „Tew, zelineek, debeſis mehrkis ſprauſts, paturi azis Jeſu.“

A. Jugans.

Stahsti

Semes kungi.

Stahsts par nahkoscheem laikeem no **Ferdinanda Brokes.**

(9. turpinajums.)

„Ja, tew taisniba", Haso teiza us Arno, „tu buhsi lauwu alâ, ja tu peebeedrosees schai religijas beedribai, domadams misionet starp winas lozekleem."

„Bet Deews schodeen ir tas pats, kas Danijelu apsargaja lauwu bedrê", usrunatais atbildeja.

„Neko newaru darit", Frizis sehrigi atbildeja, „bet taws plans man loti atgahdina tàs domas, kuras reis usmahzàs muhsu Pestitajam tukšnesi, lai Winsch zaur kahdu eewehrojamu darbu, kà peem. nolezot no deewnama jumta, eeguhst sawas tautas atsinibu. Tà ari tu zaur darbu, kas stahw gluschi ahrpus deewischkas wadibas linijam, gribi eeguht leelus misiones panahkumus; baidos, ka Deewa engeli tewi wiss nesargàs, ka tu sawu kahju pee akmina nepeedausi!"

„Nu, redsesim". Arno nepazeetigi teiza, „katrâ sinâ schis kongress bij man no leela swara, dodams isdewibu orientetees par manàm turpmakàm gruhtibam."

Pehz wakarinam wisi trihs atkal satikàs „Jaunu lauschu kristigâ saweenibâ", kur Arno bij usnehmees wadit Bibeles stundu.

Nahkoschâ deenâ ap plkst. 12 kahds lepns automobils peebrauza Leipzigas eelâ Gambrinska wihna pahrdotawas preekschâ, kur jau wairaki ziti bija peebraukuschi. Schai glaunajâ restoranâ satikas tee laudis, kuru naudas makeem bij wajadsigais beesums. Is nupat peebraukuschà auto islehza kahds kungs kaschokâ un zilindrî, portfeli paduse, un pawehleja schoferam gaidit. Durwju sargs sawâ garâ salâ, seltu isschuhtâ swahrkâ dsili palozijàs un atwehra stikla durwis. Kungs ahtri isgahja zauri sahlem un eegahja atsewischkâ istabâ, kurâ jau sehdeja daschi kungi pee brokasta.

„Nu, padomneeka kungs", kahds gresns kungs ar labi koptu melnu bahrdu sazija, „kahdas nepatikschanas juhs laikam tà aiskawejuschas?"

„Ja", eenahkuschais teiza, kad bij pasuhtijis pudeli monopola un daschadus uskoschamos, „mulkigee kreewi leek mums ahrleetu ministrijâ daudz galwu lausit, un juhs jau sinat, bankas direktora kungs, pret mulkibu pat deewi zihnas welti. Pehz tahdas buhschanas man pawisam flikta duhscha un tapehz wispirms man tę jaustaisa."

„Ko tad wini jums apehduschi?" kahds judam lihdsigs kungs waizaja, kursch bij usktihtoschi glauni gehrbees un nehsaja resnu selta pulkstenkehdi.

„Eedomajatees tikai, Kahna kungs, wini teescham ismisuschi zihnas pret bolschewiku rewoluziju; ne tikai tà pa jokam, bet us nahwi un dsihwibu. Wini nemas nesin, ka scheem pascheem laudim mehs esam wajadsigi, ka tee nepawisam newar istikt bes leelkapitala, ka wini sawa pascha labuma dehl speesti apeetees ar mums godigi."

„Bet padomneeka kgs, eedomajatees sewi winu stahwokli, waj mehs ari neaissargatos?" Kahna kgs bailigi jautaja, jo winsch bij kahdas leeltirgotawas ihpaschneeks. „Tahdos rewoluzijas laikos tautas kaisliba prasa upurus, un kas wisdrihsak kriht par upuri, ja ne bagatee?"

„Jums ir behrna prahts, mans mihlais Kahn," padomneeks sazija, „waj juhs tik mas pasihstat rewoluziju wehsturi, ka nesinat, ka muhsu laudis weenmehr sin, kur atrast tautas niknumam sibina nowaditajus?"

„Ja, saprotu," bankas direktors sazija, „juhs domajat, ka tautai schahdos gadijumos meerigi jalauj islaupit weikalus un jaisdod masos kapitalus?"

„Ar to wehl nepeetiktu," padomneeks atbildeja, „tas wehl neapmeerinatu tautas dusmas; schahdas laupischanas noteek pa leelakai dalai kà ispreeza un ais dragaschanas kahres, daschreis ais bada. Bet kapehz tad muhsu laudis pastahwigi kurinajuschi eenaidu pret basnizu un mahzitajeem? Tatschu tikai tapehz, lai buhtu pee laika labs sibinnowads. Daschi basnizas preekschstahwji, kuri gribeja buht pahrak gudri, neapsinigi strahdajuschi mums par labu. Pateizotees laudim, kà nupat mirusch am pahwestam, Leonam XIV., kuri ais politiskeem eemesleem gribeja ar mums buht labâs atteezibâs, lai issistu no ta kahdu labumu sawai basnizai, muhsu agenteem bij weegli tautas preekschâ nostahdit basnizu, kà kapitalisma aissardsi un tà pee laika apgahdat sibinwadi tautas dusmam. No otras puses mehs esam pastahwigi sargajuschees isnihzinat schos sibinwadus. Tadehl pehz pagahjuschàs rewoluzijas ihstâ laikâ mehs atkal taupijam basnizas."

„Peedodat kahdu starpjautajumu," Kahna kgs eebilda, „es, kà juds, neesmu schais leetâs labi orientejees. Zik es sinu, tad demokratija pateesibâ nekad naw musinajusi pret basnizam, bet tikai pret waldoscho ortodokso wirseenu?"

„Sinams, Kahna kgs, muhsu laudis jau nebij tik mulki, ka parlamentâ un partijas programâ runatu pret basnizam, kà pret tahdàm; tahdâ weidâ wisi religiosee zilweki buhtu bijuschi pret mums. „Eezeetibas un brihwibas" wahrdâ mehs saprotams greesamees tikai pret ortodokso wirseenu, bet ta ka kopsch 1848. g. rewoluzijas tahds pastahwigi waldija basnizâs, tad galu galâ wiss bij weens un tas pats, un zaur tautiskàm sapulzem un laikraksteem muhsu laudis naw atstahjuschi nekahdas schaubas, kà pateesibâ domata muhsu zihna pret ortodokso wirseenu. Oficiali gan to itkà atspehkoja, bet mehrkis bij sasneegts: lauschu masas muhs saprata."

„Kad tik schoreis muhsu rati neeesteeg dublos", bankas direktors eemeta starpâ.

„Kamehr muhsu ratu preekschâ eejuhgti abi labi ismehginatee sirgi, „Eezeetiba un Brihwiba", gan jau wiss buhs labi", padomneeks apmeerinaja. „Kà tahdeem noguruscheem sirgeem ihstâ laikâ eedod drusku arsenika, tà ari jadara ar scheem wezeem klepereem. Skatotees pehz laika apstahkleem tos schad tad jausmudrina, un kad wini tad braschi eeplehsch nahsis un spalwa sahk wineem spihdet no jauna, tad muhsu wahzu meetpilsoneem — un tahdi ir ari strahdneeki — ais sajuhsmas un laimes wisa meesa trihz".

„Tagad es saprotu", kahds plezigs kungs, buldoga seju sazija, „kapehz ofizialà prese tà nonemas ar scho religioso kongresu, ka waretu gandrihs eedomatees, wisi preses laudis us reis karotem saehduschees deewbijibu. Waldiba te gan wezajeem sirgeem, eezeetibai un brihwibai, buhs kautko eedewuschi winu ussjaunoschanai, lai tee atkal duhschigi pawelk muhsu ratus?" Winsch smehjàs tà, ka kumoss eekluwa neihstâ rihklê.

„Juhs jau gan laikam baidijatees, ka waldiba — un t a i r m e h s! — buhtu peepeschi kluwusi religiosa?" bankas direktors waizaja. „Ne, wezais draugs, par to naw ko baiditees! Muhsu religija ir scheit!" un winsch pahrleezinoschâ toni ussita us kruhts labo pusi, kur bij wina nauda.

(Turpmak wehl).

Dſihwes apraksti

Tscharlſa Finneja autobiografija.

(Bij. juriſts, garigas atmodas apuſtulis.)

(27. turpinajums.)

9. noda ļa.

Ap ſcho laiku mani nopeetni luhdſa palikt Ewanſas fabrikas pilſehtinâ un beidſot apſolijos ſtrahdat tur wismaſ weenu gadu. Biju ſaderinajees un tadehl aiſbrauzu no ſchejeenes uſ Hwaitstaunu, kur 1824. g. oktobrî bij manas laulibas. Mana ſeewa bij eegahdajuſe, ko wajag, ſaimneezibai; pahris deenas pehz muhſu ſalaulaſchanas aiſbrauzu uſ Ewanſu, pagahdat, ar ko pahrweſt muhſu leetas uſ jauno dſihwes weetu. Saziju ſeewai, lai gaida mani apm. pehz nedelas atpakal.

Pag. gada rudenî pahris wakarus biju ſludinajis kahdâ weetâ apm. 15 werſtis tahlak aiſ Ewanſas — Pertſchriwerâ. Tagad weenu ſwehtdeenu pawadiju Ewanſâ un nedelas widû domaju braukt pehz ſawas ſeewas. Taî paſchâ ſwehtdeenâ atnahza kahds ſuhtnis no Pertſchriweras un ſtahſtija, ka tur, pehz manas ſludinaſchanas, tagad weidojas pamaſam kautkas lihdſigs atmodai; winſch loti luhdſa kaut wehl weenu reiſi tikai aiſeet pee wineem ſludinat. Beidſot paſinoju, ka buhſchu tur otrdeenas wakarâ, bet tur eeradees atradu tik dſilu intereſi, ka ſludinaju wehl treſchdeenas un zeturtdeenas wakarus; beidſot nolehmu nebraukt nemaſ ſcho nedelu pehz ſawas ſeewas, bet paliku un turpinaju ſtrahdat ſchaî apkaimê.

Atmoda drihſ pahrgahja uſ Braunwili, leelu meeſtu wairak werſtes uſ deenwideem. Beidſot, uſ Braunwiles draudſes un mahzitaja ſpeedoſchu luhgumu, nobrauzu pee wineem un pawadiju tur wiſu ſeemu. Sawai ſeewai norakſtiju, ka apſtakli kawè mani atgreeſtees pee winas, kamehr Deews neeekahrtos manus zelus zitadi.

Braunwilê bij loti intereſants darbs. Draudſe tomehr bij wehl tahdâ ſtahwoklî, ka bij loti gruhti eedabut winu darbâ. Newareju daudſ neko atraſt no pateeſas ſirſnigas deewbijibas; un mahzitaja politika bij tahda, kas kaweja iſleetees wiſpahrigam atmodas wilnim. Darbojos tur wiſu ſeemu ar leelàm ſirdsſahpem, jo bij daudſ ſchkehrſchlu japahrwar. Daſchreiſ mahzitajs ar ſawu ſeewu nemaſ neeeradàs ſapulzê, un wehlak uſſinaju, ka wini aiſgahjuſchi uſ ſabeedriſtu wakaru.

Uſturejos pee kahda B. kga, weena no draudſes wezajeem, mahzitaja wiſtuwakà un eeſpaidigakà drauga. Kahdu deenu, kad taiſijos iſeet un apmeklet daſchus zihnitajus tizibas leetâs, ſatiku B. kgu preekſchnamâ, kurſch man jautaja: „Fineja kgs, ko Juhs domatu par zilweku, kurſch nedelu pehz nedelas luhdſ pehz Swehtà Gara un neſanem nekahdas atbildes?" Atbildeju, ka tas laikam luhdſ aiſ nepareiſeem eemeſleem. „Bet aiſ kahdeem eemeſleem," winſch jautaja, „tahds zilweks gan luhgtu? Ja winſch grib buht laimigs, waj tas nepareiſs eemeſls?" Saziju: „Satans ari waretu luhgt ar tahdeem labeem eemeſleem;" un peewedu pſalmiſta wahrdus: „Uſturi mani ar tawu labprahtigu garu, tad es mahziſchu pahrkahpejeem tawus zelus, ka grehzneeki pee tewis atgreeſchas" (Daw. dſ. 51: 14. 15). „Redſat!" teizu, „Pſalmiſts neluhdſ pehz Sw. Gara, lai buhtu laimigs, bet lai buhtu derigs, un lai grehzneeki atgreeſtos pee Kriſtus." Pehz ſcheem wahrdeem tulin aiſgahju, kamehr mans nama tehws gahja iſtabâ.

Pahrnahzu mahjâs ap pusdeenas laiku. Tikko mans namatehws mani eeraudſija, winſch ſahka atſihtees: „Fineja kgs, man jums jaatſihſtas. Biju uſ Jums duſmigs pehz ſchirihta ſarunas un wehlejos ar jums wairs neſatiktees. Pehz juhſu wahrdeem nahzu pee pahrleezibas, ka nekad neeſmu bijis atgreeſees zilweks; ka man nekad naw bijuſchi augſtaki mehrki, kà ſawas paſcha laimes patmihliga mekleſchana. Pehz juhſu aiſeeſchanas luhdſu Deewu, lai atnem manu dſihwibu. Newareju paneſt dômas, ka eſmu paſchpeewilts zilweks. Eſmu loti draudſigâs atteezibâs ar muhſu mahzitaju. Eſmu zelojis ar winu, gulejis un ſarunajees un eſmu bijis winam tuwak, kà zits kahds draudſes lozeklis; un tomehr tagad redſeju, ka eſmu apmahnits leekulis. Schi atſina bij nepaneſama, tà ka gribeju mirt un luhdſu, lai tas Kungs atnem manu dſihwibu". Winſch bij gluſchi ſalauſts un no ſchi laika bij jauns zilweks.

Schis atgreeſchanàs gadijums atneſa leelu labumu. Waretu atſtahſtit daudſ zitus intereſantus faktus ſakarâ ar ſcho atmodu, bet tà ka tur tikdaudſ kas ſahpigs atteezibâ uſ mahzitaja un ſewiſchki wina ſeewas iſtureſchanos, tad es labak kluſeſchu.

1825. g. agrâ pawaſarî atſtahju Braunwili ar ſirgu un pajuhgu, lai brauktu pehz ſawas ſeewas. Pehz muhſu ſalaulaſchanàs bijam 6 mehneſchus ſchkirti un ſem toreiſejeem paſta apſtahkleem mehs reti warejam pahrmainit wehſtules. Nobrauzu kahdas 20 werſtis pa ſlidenu zelu, pehz kam atradu, ka man wajag pahrkalt ſirgu. Peetureju Rejwilâ, kahdâ maſâ zeemâ ap 5 werſtis uſ deenwideem no Ewanſas. Kamehr apkala manu ſirgu, laudis uſſinajuſchi, ka eſmu tur, atſkrehja pee manis un gribeja ſinat, waj newaru ſludinat plkſt. 1. winu ſkolâ, jo ſapulzes nama wineem nebija.

Plkſt. 1. nams bij pahrpildits, un man runajot, Deewa Gars ar leelu ſpehku nonahza uſ laudim. Gara iſleeſchanàs bij tik warena un ſpehziga, ka, peenemot nopeetnos uſaizinajumus, nolehmu palikt pa nakti un ſludinat atkal nahkoſchâ wakarâ. Bet darbs paſtahwigi peeauga, un wakarâ iſſinoju treſcho ſapulzi nahkoſchâ rihtâ; un rihtâ atkal iſſinoju wakarâ, bet drihſ redſeju, ka neteeku wairs tahlak pee ſawas ſeewas. Pateizu kahdam brahlim, ka ja winſch ar manu ſirgu un rateem aiſbrauks un atwedis manu ſeewu, es palikſchu te. Winſch paklauſija, kamehr es deenu pehz deenas, wakaru pehz wakara turpinaju ſludinat, un tur iſzehlàs ſpehziga atmoda.

Kamehr wehl biju Braunwilê Deews man peeſchi atklahja, pawiſam negaiditi, ka Winſch iſlees ſawu Garu Gowernerâ, un ka man tur jaeet ſludinat. Gluſchi neka neſinaju par to weetu, iſnemot to, ka ta bija loti pretiga Antwerpas atmodai, gadu atpakal. Newaru paſazit, kà waj kapehz Deewa Gars man to atklahja, bet es toreiſ ſinaju un tagad neſchaubos, ka ta bij man teeſcha Deewa parahdiſchana. Mehneſcheem ilgi nebiju neko domajis par ſcho weetu, bet luhgſchanâ man wiſs atklahjàs, kà deenas gaiſmâ, ka man jabrauz ſludinat Gowernerâ, un ka Deews tur iſlees ſawu Garu.

(Turpmak wehl.)

— Uſtizees wiſâs leetâs Deewam un tu neatradiſi eemeſla Winam neuſtizetees.

— Tikai tad tu peedſihwoſi un ſajutiſi, ka Deews ir taiſns, kad tu no wiſas ſirds Winam tizeſi.

Sakrahjis A. Korps.

Garigais darbs

Atmodas Nama misione.

Atskatotees atpakal uz pagahjuschu darbibu Atmodas Namâ, Katdlu eelâ 30, Rigâ, mehs pateizibâ dsili noleezam sawas sirdis ta Kunga preekschâ par Wina swehtibam schai darbâ. Lai gan muhsu darbs norit pilsehtas tumschakâ stuhri, tomehr debesu Tehwa mihlestibas saulite spihd ari scheit un pamasam pahrwehrsch un isdailo lauschu sirdis.

No 1. — 4. aprilim Atmodas Nams bij atwehrts wisu deenu, ta ka katrs, kas ween wehlejàs, wareja kautkuru brihdi, paklausot swarigo usaizinajumu sch. gada „Kristigâ Wehstnesi" Nr. 4, peeweenotees miljoneem ziteem luhdseju, kuri wisâ pasaulê sauza uz to Kungu pehz atmodas laikeem. Nebij laikam neweenas stundas deenâ, kad leelakas waj masakas grupas Atmodas Namâ neguleja uz zeleem Deewa preekschâ luhgschanâs. Sewischki luhgschanas gars islehjas wakaros, kad laudis brihwi no darba pulzejàs sapulzê leelakâ skaitâ. 4. aprila wakara luhgschanas sapulze ilga no plkst. 7. wak. lihds 2 nakti. Atmodas Nams bij gandrihs pilns lauschu, kuri wisi weenprahtigi luhdsa to Kungu pehz tizigo atdsihwinaschanas un grehzineeku atgreeschanas wisâ pasaulê. Latweeschi, kreewi, poli, wahzeeschi un angli katrs sawâ walodâ runaja ar to Kungu, bet mehs tomehr sapratamees wisi. Newajag domat, ka beidsot tik garu luhgschanas sapulzi bijam noguruschi, meegaini . . . Pawisam otradi: gluschi newilus sapulzes otrâ dalâ luhdseji sahka slawet Deewu, tizibâ jau skatot luhgschanu paklausischanu, un mums wehl uz zeleem atrodotees, muhsu luhpas pahrpluhda gawilu dseesmu skanam, kas gandrihs negribeja rimtees pat uz eelu jau isejot, kur tomehr, wehla laika jeb — pareisaki sakot — agra rihta dehl bij jaaprobeschojas ar pahrrunam par tizibas dsihwes peedsihwojumeem.

Brahli un mahsas, kas saprotat luhgschanu spehku, kas esat jau sajutuschi atmodu pee sewis un ilgojatees pehz tàs ari preeksch ziteem, kà juhsu sirdis buhtu deguschas lihds ar mums schai luhgschanu swehtnakti! Waj kahdàm no jums sahk jau ellas lukturi dsist? Ak, uspildeet, uspildeet jaunu ellu sawos traukos zaur sirsnigàm luhgschanam! Mes, tizigee, esam atbildigi Deewa preekschâ par tàm dwehselem, kuras buhtu glahbtas, ja mehs stahwetu sawu peenahkumu augstumos un buhtu ustizigi luhgschanâs. Sargi, kas stahwat uz wakts, esat modrigi! Tu, kam ustizeta draudses kopschana, waj neredsi, ka dwehseles masak atgreeschas, nekà toreiz, kad tew wehl bij zeeschi sakari zaur luhgschanàm ar paschu Deewu un Wina spehku? Kur tagad tawa dedsiba? Kur lihgsmiba? Kur dsihwà uhdens straumes, kas pluhda no tewis, tà ka bes sewischkas peespeeschanàs no tewis palika dsihws eespaids uz ziteem zilwekeem un tee sahka prasit: „Ko mums buhs darit, ka teekam glahbti?" Waj Dsihwais Awots issihzis? Ne, kanals aissehrejis; luhgschanas iskaltuschas; ja daudz, tad atlikusi mechaniska darboschanàs ween; ta pati parastà kanzelê kahpschana, pa paradumam dseedaschana, zelos meschanàs, warbuht wehl domas par ahreja deewnama uskopschanu. Tawa sirds wairs nedeg un — neaisdedsina zitus, jo pateesa deewluhgschana, kura aismirst sewi un wisus aisspreedumus un kura saweeno muhs ar Deewu, isdsisusi, isplehnejusi wahrdos ween, palikusi bes Gara deewischkas uguns . . . Tik formas ween . . . Tik lapas ween . . . Tschab un grab — trokschna, leekas, deesgan, bet Dahrsneekam mas preeka un ziteem nekahda labuma.

Atzerees, brahli, kas stahwi uz wakts, „pirmàs mihlestibas" laimes laikus, kad nepasini noguruma Deewa darbâ, kad stundas, pawaditas luhgschanâ, likàs kà mirkli, kad Deews bij tuwu tew un tu Deewam. Tad — ik solis bij swehtibas pilns, salkstoschee un alkstoschee juhdsem nahza tewi klausitees, jo tu sinaji breeduscho kweeschu apzirknus; spehks bija tewi un isgahja no tewis, laudis par tewi pateizàs Deewam, un tu biji droschs, ka nedsihwo weltigi pasaulê.

Brahli, kur tagad tawa luhgschana? Meklè rokâ scho atslehgu, ar kuru war aisslehgt debesis, ka leetus nelihst 3½ gadus un atkal tàs atslehgt. Jai lihst un seme ness auglus. (Jak. 5: 17). No tewis atkarajas, waj dwehseles nihkst jeb tàs peedsihwo atmodas laikus. Luhds pehz atmodas sew un ziteem, wehl naw par wehlu. Deews gataws dot, ja mehs esam gatawi sanemt.

Dwehseli atspirdsinoschu brihdi peedsihwojàm ari rihta agrumâ pirmos Leeldeenas swehtkos, kad saulitei austot, plkst. 5.30 no rihta, bijam sapulzejuschees atkal Atmodas Namâ peeminet ta Kunga godibas un spehka deenu. Pehz wairakkahrtigàm luhgschanam un ihseem Deewa wahrdeem, pee kahdas ebreju mahsas isdarija kristibas darbu. Scho swehtku daku noslehdsàm ar ta Kunga swehto meelastu. Wispahr pa Leeldeenam Atmodas Nama draudsei zaur kristibu peeweenojàs 3 personas. Plkst. 10 r. sahkàs parastais latweeschu deewkalpojums, kà katru swehtdeenu.

Muhsu kahrteja darbiba pastahwejusi leelakàs un masakàs ewangelisazijas sapulzês, kuras tas Kungs swehtijis ar jaunatgreestam dwehselem. Mums loti mihlas luhgschanu stundas treschdeenas wakaros, kurâs br. Krause apskata praweescha Joela grahmatu. Ari jauniba nestahw dihkâ, bet pehz sawàm spehjam to labako pasneeds iknedelu atklahtos preekschneesumu wakaros pehz minetàs luhgschanu stundas.

Kreewu sapulzes noteek swehtdeenàs un peektdeenàs plkst. 7 wak. un ir pastahwigi pahrpilditas. Starp zitu tajàs tagad nem dalibu ari anglu dubultkwartets, kursch atrod nedalitu peetrischanu.

Zeram, ka schinis deenàs atgreesisees no sawa misiones zelojuma muhsu preekschneeks, misiones direktors W. Fetlers, ar kura eeraschanos sagaidam jaunus swehtibas wilnus netik ween muhsu draudsê un Rigâ, bet wisâ Latwijâ. Atmodneeks.

Rigas Mateus dr. 50 gadu swehtdeenas skolas jubileja 5. aprilî. Skaisti gresnotâ basnizâ, ehrgelem spehlejot nahk br. Kurzits un ais wina Latwijas pirmàs swehtdeenas skolas lihdsstrahdneeks, 81 gadus wezais Markowskis, wezakais un ilggadigais swehtd. skolas wadons br. Rolmans un isglihtibas ministrijas pahrwaldes direktors br. Laudams, kà Mateus draudses padomes lozeklis, tad seko ap 500 behrnu gara rinda skolotaju wadibâ.

Ar 115. Daw. dz. 13. un 14. pantinu teekam eewaditi schis sewischkàs deenas wehsturigâ un garigâ nosihmê preekssch Mateus draudses, kà ari preekssch wi-

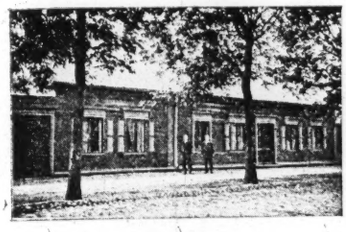

Nams Gertrudes eelâ Nr. 94, kurâ nodibinajàs pirmà swehtdeenas skola Latwijà 1874. g.

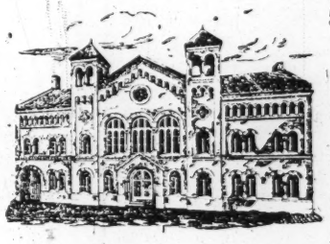

Basniza — tagadejà swehtdeenas skola 1925. g. Matisa eelâ 30-B.

sas Latwijas un apkahrtejàm walstim, uz kuràm swehtdeenas skolas darbs 50 gados isplatijees, lihdz pascheem Sibirijas austrumeem, kur br. Kurzits pats 1898. gadâ sawâ misiones zekojumâ dibinajis pirmo swehtd. skolu. Draudses un winas padomes wahrdâ runà apsweikschanas wahrdus br. Laudams — behrneem, skolotajeem, draudsei un swehtku weesеem. Swehtku wadons nolasa daudz rakstiskus apsweikumus, starp kureem sekoschee: no walsts presidenta Tschakstes kunga, apsweikschanas telegrama, kura skan: Sirsnigi apsweizu Mateus baptistu draudsi swehtdeenas skolas 50 gadu jubilejas swehtkos. Tschakste.

Wehstule no ministru presidenta Zelmina kunga: Loti godatam Rigas Mateus baptistu draudses mahitajam J. Kurzischa kungam.

Loti pateizos par laipno eeluhgumu us Rigas Mateus baptistu draudses swehtdeenas skolas peezdesmit gadu jubilejas swehtkeem, swehtdeen 5. aprili, kuros par noschehloschanu newareschu eerastees, jo isbrauzu 4. aprila wakarâ no Rigas.

Apsweizu Rigas Mateus baptistu draudsi schais swehtkos un nowehlu winas nodibinatai swehdeenas skolai, kura sprauduse augsto mehrki likt jaunatnes audsinaschanas pamatâ religiski-tikumisku kulturu, ari turpmak wislabakos panahkumus winas darbâ.

Ministru presidents H. Zelminsch.

Isglihtibas ministra telegrama: Sweizinu Mateus baptistu draudsi, winas swehtdeenas skolenus un skolotajus draudses swehtdeenas skolas peezdesmit gadu jubilejas swehtkos. Preezajos par panahkumeem un nowehlu ari turpmak wislabakàs sekmes.

Isglihtibas ministrs Arwids Kalninsch.

Mateus draudses swehtdeenas skola — Latwijas un sawas swehtdeenas skolas 50 gadu jubilejâ 5 aprili.

Luteranu baſnizas biſkaps ſuhtijis ſekoſchu ſwehtibas wehlejumu: Debeſu Tehwa ſwehtibu, leelà behrnu Drauga, muhſu Kunga Jeſus Kristus ſchehlaſtibu un Swehta Gara preeku Mateus baptiſtu draudſei 50 gadu ſwehtdeenas ſkolas ſwehtkos nowehlè Latwijas ew.-lut. baſnizas biſkaps D. K. Irbe.

Wiſpaſaules ſwehtdeenas ſkolu ſaweenibas preſidents Poolſ Londonâ raksta ſtarp zitu:

Tà kà 31. martâ iſbrauzu uſ Nujorku un mehneſi nebuhſchu mahjâ, tad man naw eeſpehjams buht juhſu jubilejas weeſim. Warbuht tas buhs eeſpehjams zitâ reiſè. Eſmu jums pateizigs par eeluhgumu. Nododeet mihlas ſweikas wiſeem leeleem un maſeem draugeem ſw. ſkolâ un wiſeem jums mani ſirſnigakee laimes wehlejumi juhſu godibas pilnâ kalpoſchanâ. Wehledams panahkumus juhſu turpmakâ darbâ ar ſirſnigakàm ſweikam

Juhſu uſtizigais Wm. Z. Poole.

Igaunu baptiſtu ſeminara direktors un igaunu baptiſtu ſaweenibas preſidents, mahzitajs A. Podinſch, raksta ſtarp zitu: Noſchehloju, ka man naw eeſpehjams eerastees uſ juhſu dahrgakeem un wiſeewehrojamakeem ſwehtkeem, kur juhs wareſeet atpakal ſkatitees uſ teem 50 gadeem, kamehr tas Kungs ir atlahwis jums to dahrgako darbu ſtrahdat...

Schai juhſu 50 gadu jubilejas deenâ noſuhtu jums Igaunijas ſwehtdeenas ſkolas 151 ſkolotaju, 3000 ſw. ſkolneeku un muhſu Baptiſtu Sabeedribas wahrdâ daudſ laimes, ſekmes un ſwehtigu nahkotni ſtrahdat tai paſchâ garâ, kà tee preekſchejee ir darijuſchi, zaur kuru darbu Deewa ſwehtiba ir pluhduſi pahr tuhkſtoſcheem. Lai dſihwo ſentſchu gars! Neaiſmirſtamee zelmluuſchi! Teem ſekodami dariſim, ko waredami, lai glahbtu jaunibu. Deews, ſwehtì ſwehtdeenas ſkolu ar winas ſtrahdneekeem!

Igaunijas ſwehtdeenas ſkolas, ſkolotaju un Igaunijas baptiſtu ſaweenibas preekſchneezibas wahrdâ nowehlam wiſas Latwijas ſw. ſkolu darbineekeem daudſ ſekmes un Deewa ſwehtibas.

Juhſu brahlis un darba beedris. ſabeedribas preekſchneeks Adams Podinſch.

Beſ tam wehl teek minets leels apſweikumu, wehſtulu un telegramu ſkaits no Latwijas, Anglijas un Wahzijas baptiſtu draudſem un winu ſwehtdeenas ſkolam. Sweikas no F. B. Meijera wiſu tautu garigas koledſchas Londonâ un no Jmanuela miſiones ſkolas Birkenhedâ, Anglijâ. No Anglu-Amerikanu miſiones beedribas Londonâ ſweizina E. A. Carters. Sirſnigas ſwehtibas nowehlè ari Baltijas un ſlawu miſijas konferenzes wahrdâ Dr. Geo. Saimons, biſkapu-metodiſtu draudſchu ſuperintendents.

No Milgrahwja, Slokas, Sarkandaugawas un Ogres ſwehtd. ſkolu ſtazijam uſſtahjas behrni ar dſeeſmam un apſweikſchanas runam, tapat ari no Rigas pahrejàm baptiſtu draudſchu ſwehtdeenas ſkolam.

Intereſanti, ſin ſtahſtit br. Markowſkis par paſchu ſwehtdeenas ſkolas dibinaſchanu. Tas bijis profeſors Ritters, kurſch peedalijees pee baptiſteem un ſtahſtijis par ſwehtd. ſkolas darbibu ahrſemês. Sludinatajs Sirneeks nepratis wahzu walodu, tadehl Markowſkis bijis Ritterim par tulku ſwehtdeenas ſkolâ, kuru wadijis Sirneeks. Sahkumâ dſeedajuſchi wahzu walodâ, jo latweeſchu dſeeſmu nebijis. Waldiba aiſleegusi behrnus pulzinat, tad to darijuſchi paſlepen. Brahlis Rolmans ſtahſta, ka winſch wehlak ſahzis ſtrahdat ſwehtdeenas ſkolâ, kurai bijis 36 gadus par preekſchneeku. Skolotaji un behrni ſaukti uſ poliziju, kamehr beidſot dabujuſchi brihwibu. Rolmana laikâ ſw. ſkola uſplaukuſi lihdſ wairakeem ſimteem. Brahlis Redins atſtahſta, ka winſch 5 gadi wezs bijis ſchìs pirmàs ſwehtdeenas ſkolas ſkolens. Winſch eſot Sirneeka, Rittera, Markowſka, Litchena un Rolmana audſinats ſwehtdeenas ſkolens, kadehl ari atmin wiſus ta laika notikumus. Drihſ ween winſch ſahzis Rolmanim palihdſet ſw. ſkolas darbâ un wehlak ſtrahdajis wiſâ Latwijâ. Br. Kurzits peeſihme, ka ari winſch iſaudſinats kà ſwehtdeenas ſkolas ſtrahdneeks no br. Rolmàna un Redina un eeſahzis palihdſet 1893. gadâ, Zianas baſnizâ un pee Jahna wahrteem, ſw. ſkolas darbâ. Br. Litchens ſlimibas dehl newareja ſchais ſwehtkos klaht buht. Beidſot br Grinbergis runà par pehzkara ſwehtdeenas ſkolas darba eeſahkſchanu. Bijuſchi eeſkati, kà wina wairs newajaga, bet kad atnahzis ilggadigais baptiſtu ſabeedribas ſwehtd. ſkolas darbineeks, br. Kurzits, par mahzitaju un eelizis ſw. ſkolâ wiſus ſawus ilgu laiku eekſch un ahrſemes peedſihwojumus ſchinì darbâ, ſw. ſkolas darbs Latwijâ ahtri uſplauzis. Winſch rahda ſihki iſſtrahdatas ſtatiſtiſkas tabeles, kà behrni apmeklè ſw. ſkolu.

Kurzits wehl aiſrahda uſ ſkaiſtajeem ſihmejumeem pee baſnizas ſeenam, kur wairak kà aſtoni muhſu baptiſtu darba zelmlauſchu wahrdi. Pa labi pirmà Mateus draudſes ſapulzes weeta, kur dibinata ſw. ſkola, pa kreiſi — ſwehtd. ſkolas zelſch Latwijâ no br. Bukſtina jun. Pahr ehrgelem leela ſkaiſta bilde: Tautu ſwehtdeenas ſkola Jeſus wadibâ. Tur attehloti wiſu rahſu behrni, kureem Jeſus rahda zelu uſ kalneem, pret uſlezoſcho ſauli, — Ed. Mitenberga gleſnota. Pahri par wiſu to pahr kora welwi karajas br. Irbites ſihmetais wairak aſu garais apſweikuma plakats. 4 ſtundas garos ſwehtkus behrni un peeauguſchi pawadija leelâ ſajuhſmâ. Schee ſwehtki atſtahja leelu eeſpaidu uſ muhſu ſapultſchu apmekletajeem un ſewiſchki uſ wezakeem, kuru behrni nahk muhſu ſwehtd. ſkolâ. Tee redſeja, ka wiſa plaſcha paſaule, paſchu walſts, zitu walſtju un tautibu un baſnizu ſabeedriba nem dalibu pee ſchi darba un ſcheem ſwehtkeem.

Pehz ſwehtkeem bija behrneem jubilejas meelaſts augſcheja ſahlê, kur tee pee diwi gareem, kaiſti dekoreteem galdeem pa ſimteem weens pehz otra meelojàs. Behrnu leelakà dala no truhzigam gimenem un kara laika bahrini. Tadehl wiſeem tas loti gaumeja. Kahds nabaga ſehns paſkubinats, lai ehd wehl, ſazija ſchehli nopuhſdamees: Wairak newaru. Ta buhs behrneem jauka atmina. —ls.

Golgatas draudſê 5. aprili ſch. g. plkſt. 5. pzp. ſwineja Latwijas ſwehtdeenas ſkolas 50 gadu jubileju. Swehtkos peedalijàs ar Golgatas draudſi weenotàs Tſcheekurkalna, Schkirotawas, Juglas un Atmodas Nama latweeſchu un kreewu ſwehtdeenas ſkolas. Swehtkus wadija un atklahja draudſes ſludinatajs br. Rob. Fetlers. Kà goda weeſi ſwehtkos nehma dalibu P. Markowſkis, H. Redins, P. Peterſons, Anglu-Amerikanu miſiones beedribas darbwedis, J. Kurzits, J. Bormans, A. Krauſe. Swehtku weeſus ar runu apſweiza Golgatas ſwehtdeenas ſkolas preekſchneeks J. Springis. Swehtdeenas ſkolneeki un ſkolotaji, ſweizinadami publiku un runatajus, wihzinaja puhpolu ſarineem. Swehtdeenas ſkolneeki dſeedaja latweeſchu un kreewu walodàs un ſtihgu orkeſtrs ſpehleja. Swehtkos waldija ſirſniba kà behrnos, tà publikâ. Behrnus ari pazeenaja ar meelaſtu un apelſineem.

— Puhpolu ſwehtdeenâ tas Kungs peelika Golgatas Nama draudſei 6 Wina aſinis ſchkihſtitas dweh-

Golgatas Nama ſwehtdeenas ſkola un weeſi Latwijas ſwehtdeenas ſkolas 50 g. jubilejas ſwehtkos, 1925. g. 5. aprilî. Behrnu widû: mahz. Rob. Fetlers, (+) no ta pa labi br. Springis, Golgatas ſw. ſkolas pahrſinis; pa kreiſi — P. B. Peterſons, preekſchſtahwis no Anglu-Amerikas miſiones beedribas; R. F. preekſchâ K. Lahzeklis, Atm. Nama latw. ſw. ſk. pahrſ.

ſeles, kuras ſawu deribu ar Kriſtu apleezinaja wiſas pafaules preekſchâ zaur apſinigu kriſtibu.

Golgatneeks.

Golgatas dr. jaunatnes pulzinſch ſwineja otrâs Leeldeenâs ſawus gada ſwehtkus. Leelà Golgatas Nama ſahle bij pilna ſwehtku weeſu. Weetejais mahzitajs br. R. Fetlers eewadija ſwehtkus ar 100. Daw. dſ., aiſrahdidams, ka tizigeem ir neween teeſibas, bet ari daudſ eemeſlu preezatees un ſlawet to Kungu. Pehz ſkaiſti noſkandinatàs dſeeſmas no weetejà kora, pulzina preekſchneeks br. A. Leepinſch ſneedſa darbibas pahrſkatu par pagahjuſcho gadu. Pulzinſch beſ paraſtàm beedru ſapulzem ſwehtdeenas wakaros, kuràs beedri uſtaiſas ſawâ wisſwehtakâ tizibâ un pehz ceſpehjas ſagatawojas dſihwei un garigam darbam, ari ir mehginajis kaut ko ſtrahdat atklahtibâ preekſch ſawa Peſtitaja. Mehs eſam noturejuſchi ſahkumâ katru treſchdeenu, bet tagad otrdeenas wakareem preekſchneſumu ſtundas ar ewangeliſazijas raksturu. Katra mehneſcha beidſamâ ſwehtdeenâ, ja ta naw bijuſi aiſnemta, eſam noturejuſchi garigu iſrihkojumu ar koletti ſlimeem,

Golgatas Nama ſtihgu orkeſtrs, kurſch ſwineja ſawus gada ſwehtkus 29. martâ. Pirmâ rindâ widû br. K. Ilweſs, wadonis.

truhkumzeetejeem, waj miſionei. Mums ir ari ſawas miſiones ſtazijas: 1) Widſemes ſchoſejâ, kur jauneeſchi makſà telpu ihri, notur un pabalſta ſwehtdeenas ſkolu, tur ari katru ſwehtdeenu noteek peeauguſcho Deewa wahrda ſapulzes; 2) Schkirotawâ, kur pag. gada ſahkumâ darbojàs br. A. Korps, kurſch tagad ſtudè teologiju Anglijâ, wehlak ſcheit ſtrahdaja, gan behrnu, gan peeauguſcho ſapulzês, no Braſilijas atgreeſees br. W. Abers. Ari ziti jauneeſchi, gan dſeedataji, gan ſpehletaji, tur ſchad tad iſbraukuſchi. Beſ tam eſam noturejuſchi wairakas garigas ſapulzes Rigas leproſorijâ, paſludinadami noſchehlojameem ſpitaligeem preeka wehſti no Jeſus. Daſchreiſ jauneeſchu kwarteti ir iſſuhtiti miſiones darbâ uſ Tukumu, Kandawu, Ligati un zitur. Zeetumneekeem eſam peeſuhtijuſchi garigas grahmatas un wehſtules. No muhſu widus ari ir iſgahjuſchi ewangelijuma darbâ br. Jurka un ſcha gada ſahkumâ br. K. Lahzeklis. Mehs ſlawejam to Kungu, ka Winſch ſchim miſiones darbam ir dewis ſawas ſwehtibas. Muhſu beedri dſeed gan weetejâ, gan Atmodas Nama koros, ſtrahdà ſwehtdeenas ſkolâs un peedalas weetejos ſtihgu un ragu orkeſtros.

Pehz ſirſnigeem apſweikumeem no tuweem un tahleem ſuhtneem, pehz dſeeſmam un muſikas gabaleem runaja Mateus dr. mahzitajs J. Kurzits, ſewiſchki norahdams tagadnes modes iſwirtibu, kura zenſchas noſtahdit ſeeweeti uſ eelas arween kailaku un kairinoſchaku preekſch wihreeſcha. Schahdas modes ſamaità tautas tikumibu un iſpoſta gimenes dſihwi. Tizigee nedrihkſt ſchahdàm modem pakaldſihtees. Wehl deklamazijas, dſeeſmas, muſika un br. R. Fetlers beidſ ſapulzi ar ſirſnigu luhgſchanu. Dalibneeks.

Wentspili no 29. lihdſ 31. martam bija ſewiſchki ſwehtigas deenas. Pee mums eeradàs no Rigas ewangeliſti H. Redins un J. Gilbruks, kuri Bibeles Laſiſch. Beedribas telpâs wadija gan ewangeliſazijas, gan ſwehtiſchanàs un behrnu ſapulzes. Sapulzes apmekleja 2 lihdſ 3 reiſes wairak lauſchu nekà Beedribas Nodalâ beedru. Katrâ ſapulzê deſmiteem klahteſoſcho zaur rokas pazelſchanu peerahdija, ka tee wehlas aiſluhgſchanas — gan pehz grehku peedoſchanas, gan ari

pehz spehka no augscheenes swehtai dsihwei un darbam preekſch Jesus. J. J.

Kuſtes zeemâ, pee Wentspils, 1. aprili bij rets gadijums — behrneem noklausitees behrnu ewangelista H. Redina swarigâs un interesantâs pamahzibâs iſ Deewa wahrdeem un ewangelista Gilbruka paſkubinajumus peeauguſcheem gan uſ atgreeſchanos, gan uſ swehtiſchanos. Wentspils Bib. Laſ. Beedr. Nodalas dſeedataji bij ari atſteiguſchees ſchurpu — puſchkot ſapulzi ar 4 balſigâm dſeeſmam. Eeſpaids bij paleekoſchs. Kamehr Bib. Laſ. Beedr. ewangelists J. Jurka Wentspili un apkahrtnê darbojas, wairakas ſchahdas ſapulzes teek ſarihkotas pa apkahrtejeem zeemeem. Nams, kurâ ſche tagad teek noturetas deewwahrda ſapulzes, agrak kalpojis laizigàm iſpreezam. J. O.

Schkirotawâ, 5 werſtes ahrpus Rigas, Jaunatnes telpâs pirmâ Leeldeenas deenâ tapa swehtiti Kriſtus augſchamzelſchanàs swehtki mahz. H. Redina wadibâ. Neluhkojot uſ jauko laiku un daſchadàm swehtku laizigàm iſpreezam, tomehr peeaugſchee un behrni uſ ſawàm ſapulzem bij ceraduſchees apmeerinoſchâ ſkaitâ. Pirmà ſapulze eeſahkas plkſt. 10., kurai ſekoja behrnu ſapulze. Pehzpuſdeenâ plkſt. 3 eeſahkàs behrnu ſapulze un $^3/_4$4 ſapulze preekſch peeaugſcheem. Abâs ſapulzês runaja brahlis Redins un Gilbruks ar tulkojumu no anglu walodas latwiſki. Tà kà ſcheem brahleem bij jadodas uſ wehl kahdu weetu ar ewangelija wehſti, tad ewangelists A. Leepinſch wadija ſwehtku beigu dalu, pee tam ſawâ runâ aiſrahdidams, kà mums buhs augſchamzeltees no launa preekſch ſwehteem darbeem. Daudſi wehlejàs aiſluhgſchanas. A. R.

Agenskalnâ 12. aprili bij „Gaiſmas swehtki“, lai klahteſoſchee domatu par leelo „Paſaules gaiſchumu“, kas nahzis paſaulê un ari par leelo gaiſmu, kahda dahwata zilwezei zaur Leeldeenas leelo notikumu. Schinîs swehtkos peemehrotus wahrdus runaja angluamerikanu miſ. beedribas darbwedis P. Peterſons, un klahteſoſchos ſirſnigi ſkubinaja uſ garigas gaiſmas iſplatiſchanu br. Gilbruks. No Leepajas II. draudſes runaja br. Janſons un no Golgatas br. G. Irbe. Br. Redins aiſrahdija, ka katra kriſtigaja peenahkums ir: iſplatit leelaku waj maſaku garigu gaiſmu un ſpihdet weenumehr. Amerikanu-anglu kwartets nodſeedaja 2 brihniſchki ſkaiſtus gabalus anglu walodâ un br. Gilbruks nodſeedaja pahris jaunas dſeeſmas latwiſki. 6000 rublus leelà kolekte tapa nodota jaunàs elektriſkas gaiſmas eekahrtoſchanai Agenskalna baſnizâ. G. J.

Bibeles laſiſchanas beedr. ewangelista ſinojumi.

No **Walkas**. Strahdaju ſche ta Kunga darbu 4 deenas, katru wakaru ſludinadams ewangeliju un ſarunadamees ar wairakàm dwehſelem par peſtiſchanas droſchibu. Leels un plaſchs darba lauks ſchimbrihſcham Walkâ nawa. Latwijas Walka ir deeſgan maſa, tomehr ir redſams, ka te buhwè jaunus namus, kas leezina par Walkas uſplaukſchanu. Garigai dſihwibai te ari wajadſigs nopeetnas roſibas, lai Deewa walſtiba tiktu buhweta daudſâs ſirdîs uſ Jeſu Kriſtu, kà muhſchigi ſtipro pamatu. Katra ſapulze bija labi apmekleta. Deews ſwehtija ſawu wahrdu. No ſirds nowehlu maſajai draudſitei peeaugt garigâ ſtiprumâ un ſkaita ſinâ. Walka ir robeſchas pilſehta. Robeſchas malâ dſihwot ir zitada ſajuhta, neka ſemes eekſcheenê. Te waram mahzitees, ka Deewa walſtibas robeſchas malâ, grehka tuwumâ, ari ir zitada ſajuhta. „Neiſkrihtat no ſawa ſtipruma“ 2. Pet. 3, 17. Grehka tuwumâ dſihwojot, tas drihſi war notikt. Bet eekſch Kriſtus ir droſchiba un meers. Brahlis R. Kalninſch, Walkas dr. ſludinataja, man gatawoja zela planus pa Widſemes nowadeem. Par to no ſirds preezajos, redſedams brahla ſirdi ſwehtitu tam Kungam, jo winam ruhp Deewa darbs Widſemê. Schoreiſi mans zela mehrkis Walka, bet uſ **Opi** brauzu. ſirds ſkubinajumam paklauſot. Opê noturejau 3 ſapulzes, kurâs Deews eeaizinaja nopeetnus klauſitajus. Sche dſihwo weena mahſa atraitne, kurai Deews dewis kà palihgus daſchus zihnitajus. Preezajos par to, ka atradu ſche nokahrtotu ſapulzes weetinu ihretâs telpâs. Schis ir otrs peedſihwojums manâ miſiones darbâ, kur atradu mahſas, kuras gahdà par ſapulzes telpam. Nahku uſ domam, kapehz wiſâs ſapulzês ir ſeeweeſchu apmekletaju wairak nekà wihreeſchu? Tà iſleekas, ka mahſas wairak ſtrahdà, zaur to ari miſione pee ſeeweetem ir roſigaka. Sche ſatikos ar diweem brahleem no Opekalna, wini bija preezajuſchees uſ manu apmeklejumu, bet mans zelſch wed uſ Kurſemes dalu.

No Walkas brauzot uſ Opi, jabrauz zaur kaiminu walſts dalu; pee robeſchas wagonus aiſſlehdſ, lihdſ eebrauz paſchu walſti. Ari Deews ſawus laudis wed aiſſlehgtos wagonos zaur kaiminwalſti—paſauli. „Eelſch Deewa mans patwehrums nu, ko daris man paſaule, grehks.“

No **Zehſim**. Par Zehſim biju daudſ domajis, neſinadams, kapehz tà. No Walkas braukdams uſ Rigu, newareju Zehſim pabraukt garam. Gribeju eepaſihtees ar Deewa behrneem Zehſis. Paldees Deewam, kurſch zelu paſchkihra. Uſ manu peeteikſchanos ar eepreekſcheju wehſtuli, ſapulzes jau bija diwi wakareem ſarihkotas. Sludinaju preezigi Kriſtus pilno ewangeliju pilditâ ſapulzê. Kol. 1, 25. Kaut gan maſ wareju darbotees Deewa darbâ, tomehr eſmu pateizigs par to maſo laizinu, kuru ſche pawadiju. Maſs ir Zehſu tizigajo pulzinſch, darba lauks iſleekas plaſchs, pilſehta deeſgan leela un apdſihwota. „Gan maſs ir muhſu ſpehks . . . Bet wahrdinſch „ej“ — tas ſtipro muhs.“ „Nu tſchakli pee darba, Deews ſwehtìs muhs — daudſ kuhliſchi mahjâs pahrneſti kluhs“.

No **Milgrahwja**. Atbrauzot pag. pawaſari no Kreewijas, mans pirmais darba lauks bija Milgrahwis. Br. Kurzits, tizibâ uſ Deewu, eeſahka ſche ta Kunga darbu. Tagad te jau 9 apſchehlotas dwehſeles tapuſchas tizigas un bibeligi kriſtitas. „Ziti wehl ir pamoduſchees — to Kungu teiz!“ Tà te ir wahrda pilnâ noſihmê. Nobrauzam uſ Milgrahwi abi ar brahli K. Laſmani. Kreewijâ ari abi ſtrahdajam kopâ Deewa darbâ. Tas bija ſwehtigs brihtinſch, pehz wairakeem mehneſcheem buht atkal Milgrahwi. Atſpirgam kopigi — ſludinataji un klauſitaji. Apmekleju weenu dilona ſlimu wihru, kuram mihlſch ta Kunga wahrds. Wina laulata draudſene, no Deewa Gara uſmodinata, teiz un ſlawè Jeſus dahrgàs aſinis, kuràm ta atpeſtita no grehka dſihwes.

No **Daugawgrihwas**. Daugawgrihwa ar ſawu baſnizinu man atgahdina wezo darba lauku Kreewijâ. Pahrlaidis azis pahr ſapulzes eekſcheeni, jutos kà mahjâs. Ari draudſes lozeklu ſkaits leekas kà apraſts. Uſ draudſes wezajo wehleſchanos paliku ſche 3 deenas un ſludinaju 4 ſapulzês. Draudſes mihleſtiba tà ſaiſtija, ka negribejas ne ſchkirtees. Ja, ir gan tizigajo weeniba ſaiſtoſcha. Muhſu Meiſtara luhgſchana peepildas, tizigajos apweenojot mihleſtibâ, kura iſleeta muhſu ſirdîs zaur Garu. Daudſ kas no kara breeſmam te ir nopoſtits, daudſas gruweſchu kaudſes lee-

zina, kahdas wehtras te pahrſtaigajuſchas. Tomehr dſihwà Deewa behrnu tiziba naw ſadragata, bet wehl jo ſtipraka palikuſi. Noklauſijos Deewa behrnu leezibas par daudſeem peedſihwojumeem kara breeſmâs, pee kam Sw. Gars atgahdina Ebr. 11. nodalu par tizibas leezineekeem. „Winſch par tizibas leezneekeem aizinaj's muhs." M. Schmidts.

Miſiones darbs Aiſputes apr., Wangâ un Pehrbonê! Salâ Zeturtdeenâ un Leelâ Peektdeenâ cerados Wangas ſkolas namâ, kur kopigi ar br. Sahgeri no Kaſdangas un brahli Fibigu leezinajam par to Jehru, kas nes paſaules grehkus.

Laudis ſanahkuſchi no wiſàm puſem, ka telpas pahrpilditas. Klauſotees Deewa beſgaligajâ mihleſtibâ, kura pluhſt no Golgatas kruſta, daudſas ſirdis ſaluhſt un raud par ſawu weenaldſibu pret to, kurſch mums tik daudſ ir darijis!

Pirmâ Leeldeenas deenâ ar br. Sahgeri ejam uſ Zeedu nabagu mahju, ſcheem paſaules nabadſineem teikt par to, ka tas Godibas Kehninſch tapis nabags, lai mehs zaur Wina nabadſibu kluhtu bagati!

Dſirdot par Kriſtus zauridurtàm rokam, un gleſnàs dſeeſmu ſkanas no mſ. L. Zihrul, kas aizina wiſus behdigos un gruhtſirdigos pee Glahbeja ſirds, min. nabadſini raud no preeka, ka ari wineem no tizibas taiſnoteem meers nahk.

Otrâ Leeldeenas deenâ Pehrbones muiſchâ leezinaju par augſto ſtahwokli, kahdâ Deews zaur Jeſu muhs eezel — par kehnineem un preeſtereem, kas waldis muhſchigi. Mſ. Gailit no Leepajas leezinaja ar wahrdu un dſeeſmam par laimi eetſch Kriſtus. Tà tas Kungs brihniſchki ſwehtija ſcho darbu, uſ ko Winſch muhs kà leezineekus iſſuhtijis. Kaut to ſehklu, ko ar afaram ſehjam, reiſ ar gawileſchanu waretum plaut!

Kungs, ſuhti pamoſchanos ſcheit, lai rodas daudſ dwehſeles, kas dſeed tam Jehram jauno dſeeſmu.

R. Elkſne.

Ligates papira fabriku apmeklet tas Kungs man dewa iſdewibu ſch. g. 20. februarî. Noturcju tur 2 wakarſapulzes, kuras bij labi apmekletas no pateeſigeem, pehz dſihwà Deewa wahrda ſlahpſtoſcheem laudim. Pee ta ari bagatigi atſpirdſinajamees. Ligates tizigee brahli un mahſas no ſirds zenſchas kalpot Deewam, peekopjot tſchaklu Deewwahrda laſiſchanu un luhgſchanas. Ir wehl ſcheit ari daudſ zitas dwehſeles, kuras jamanto Kriſtum. Brahli — ſtrahdneeki, tſchakli pee darba — mehs nedrihkſtam ſnaust! Ligateeſchi iſſaka ari ſirſnigu pateizibu teem brahleem un mahſam, kuri no Golgatas un Atmodas nameem winus apmeklejuſchi, zaur ko tee guwuſchi jaunus ſpehkus garigai dſihwei.

No Suhram. 9. un 10. aprili zaur Deewa ſchehlaſtibu iſgahju no Wentſpils apmeklet Suhru brahlus un pakalpot wineem abas deenas ar ewangelijumu. Suhru draudſei ir deeſgan paprahws luhgſchanas nams, kurâ war ſaeet pahri par 200 zilweku. Tur ir laba teeſa lauſchu, kuri nopeetni ilgojas pehz labakas dſihwes un grib kalpot Deewam, ſchehl tikai, ka truhkſt tur paſtahwiga garìga ſtrahdneeka, jo tur buhtu daudſ auglu. Neſen atpakaļ br. Jurka apſahka tur ſtrahdat garigo darbu, un to tagad wajag turpinat, pee ka ari es gribu peelikt ſpehkus. Brahli, mahſas, aiſluhdſat par mani! Ari pa Leeldeenam iſſinojam Suhrâs ſapulzi, uſ kuru ſagaidijàm br. Jurku ar daſcheem dſeedatajeem. Luhgſim, lai tas Kungs neleedſ ſawas ſwehtibas wiſam daritam Wina wahrdam par godu.

Karlis Bulte.

No Tukuma. Kopâ ar br. R. Jetleri no Harbinas (Kinâ) pahrzelojuſchais br. Brachmans pirms daſcheem mehneſcheem ſahka ſcheit darbotees. Winſch paſpehjis jau nodibinat maſu kori un ſw. ſkolu behrneem, ka ari ſwehtdeenas un nedelas wakaros notur luhgſchanas ſtundas un dſeed. mehginajumus. Miſiones darbs ſcheit, lai gan gruhts, tomehr zaur tizibu un ſirſnigu klahtlikſchanos pee darba eet uſ preekſchu, un zeram, ka Deews ſwehtìs to ari turpmak. Puhpolu ſwehtdeenâ jaundibinatà ſwehtd. ſkola un koris muſikas pawadibâ puſchkoja ſapulzi dſeeſmam un deklamazijam. Bija jauki un ſirdis atſpirdſinajàs. Eſam pateizigi ridſneekeem — Golgatas draudſei, kura mums peeſuhtijuſi ſcho zentigo darbineeku, tà paklauſidama muhſu paligâ ſauzeenus. Lai Deews palihdſ br. ſlud. Brachmanim jo ilgi ar tahdu mihleſtibu un ruhpibu darbotees muhſu widû. Tukumneeze L. R.

Latgales miſione.

Nodalas waditajs mahz. A. Eglits, Daugawpilî.

No **Silupes**. Jau ſen ar ilgu pilnàm azim eſam luhkojuſchees uſ Latgales garigà darba wajadſibu; eſam ari luhguſchi wareno Deewu, lai ſuhta ſtrahdneekus pa Latgales baltajàm druwam. Tagad redſam, ka Deews nepamet luhgſchanas neeewehrotas, bet ſkubinajis brahlus paklauſit muhſu „makedoneeſchu" ſauzeenu. Ar preeku apſweizam jau paſahkto darbu Reſeknê. 8. februarî tur bij peemehrotu ſapulzes telpu atwehrſchana, un darbs turpinàs ar br. Wezmani preekſchgalâ. Par Silupi ruhpejas br. Eglits, atſuhtidams mums Sinatſchewſki, kurſch gan kreewu tautibas, bet mehs, ſtarp kreeweem dſihwodami, loti labi ſaprotamees. Br. Sinatſchewſkis ar ſawu kreetno uſſtahſchanos runâ un dſeeſmâs atſtahja labu eeſpaidu un pagodinaja Kriſtu. Sawâ ihſâ apzeemojuma laikâ winſch notureja 16. un 17. februarî 2 ſapulzes kreewu walodâ, kuras bij tà apmekletas, ka telpas iſrahdijàs par maſam. Laudis war redſet leelas ſlahpes pehz pateeſà Deewa wahrda, jo te wàlda wehl pilniga garigas dſihwes neſapraſchana. Br. S. pehz ſapulzes uſaizinaja palikt uſ ſewiſchku luhgſchanas brihdi, kam wairaki paklauſija un pat pazela balſis uſ Deewu par ſawàm wajadſibam. Deews lai ſwehtì eeſahkto darbu Latgalê!

J. Muzelans.

Reſeknes baptiſtu draudſes wahrdâ iſſaku ſirſnigu pateizibu Latgales Diwiſijas ew.-lut. mahzitajam J. Kundſina kgm. par draudſei dahwinateem 10 eſſ. (latgaleeſchu iſlokſnê) ewangelijumeem iſdaliſchanai par brihwu pateeſibu meklejoſcham dwehſelem.

Lai tas Kungs bagati ſwehtì ſcho darbu, ka tas waretu atneſt ſimtkahrtigus auglus.

G. Groſsbergs.

Wiſeem wezakeem un radeem! Luhdſu ſteidſoſchi paſinot dehlu jeb radu, Daugawpils garniſonâ eedalitu kara wihru, baptiſtu draudſes lozekļu, uſwahrdus, wahrdus, pulka un rotas noſaukumu, lai eeſpehjams ar kara deenestâ eeſàkteem brahleem uſturet brahligus ſakarus. Sinas jaeeſuhta:

Daugawpils baptiſtu draudſes jaunatnes pulzina preekſchneekam A. Eglitim, Daugawpilî, Raina eelâ Nr. 100.

Anglu—Amerikas miſiones biedribas generaldirektors, mahz. **W. Fetlers**, atrodas jau Londonâ, 29. un 30. aprili zerè buht Pariſê, tad kahdu deenu Berlinê, pehz kam zeram winu drihſumâ ſagaidit Rigâ. Deews lai paſchkir wina zelus!

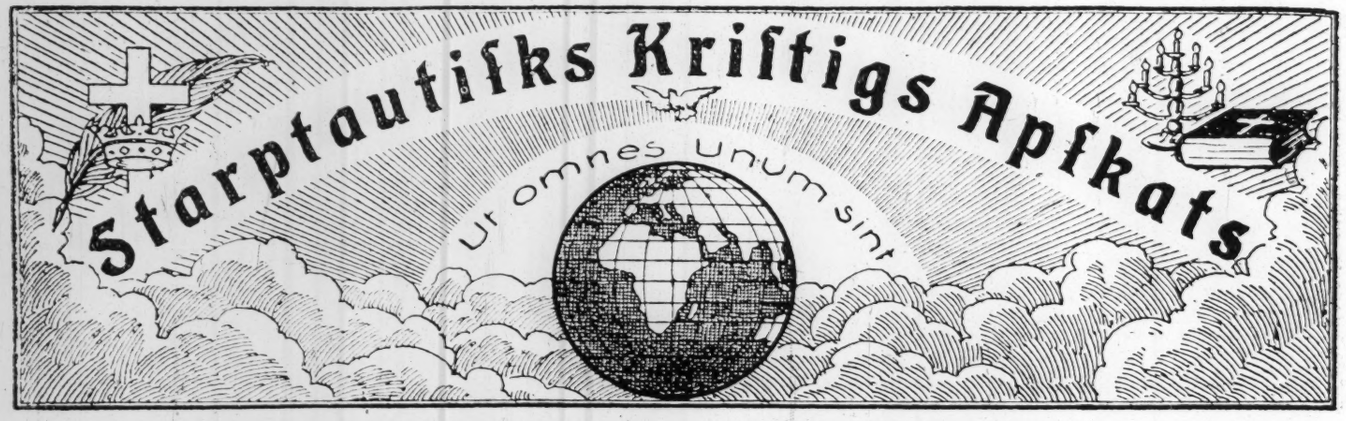

Kahda maſa meitina Amerikâ reiſ ſazija, ka Deews redſot „wiſas tautas geografijâ“ uñ waizaja, ko Winſch gan, ſkatotees no debeſim, domajot par wiſu, kas noteek ſemes wirſû.

* * *

Deews, „ſkatotees no debeſim“, redſ tà ſaukto „ſelta rijigo Seemel-Ameriku“. 145 miljoni lauſchu trauzas pehz dſeltenà ſelta! Selta „dſeltenà“ ſehrga pahrnehmuſi laudis. Deews redſ tik leelus banku rehkinus, kà tee aiſtlahj Bibeli; automobiļus tahdâ wairumâ itkà tee maſſatu kahdu latu gabalâ; laudis, kas teezas wairak pehz iſpreezam, nekà pehz Deewa; laudis, kas dejo, ehd, dſer un trako. Winſch redſ pirkſchanu un pahrdoſchanu, ehſchanu un dſerſchanu, prezeſchanos un laulibas pahrkahpſchanas, — taiſni kà pirms uhdenspluhdeem. Scho wiſu un tuhkſtoſchkahrt wairak Deews redſ, noſkatotees uſ Seemel-Ameriku.

* * *

Noſkatotees uſ Deenwid-Ameriku Deews redſ 50 miljonus preeſteru nowahrdſinatus laudis! Neſinaſchana, tumſa un launums uſ katra ſola! Zilweks bahſchas eekſchâ taî weetâ, kura peeder „tam Zilwekam Kriſtum Jeſum, kas ir weenigais widutajs ſtarp Deewu un zilwekeem.“ Deews redſ laudis, kureem leedſ Bibeli, un ſemi, kura wahrgſt Marijas peeluhgſchanas elkdeewibâ.

* * *

Deews ari redſ tumſcho Afriku ar winas 180 miljoneem dwehſelu. Winſch redſ ſcho paſaules „wahti“, kuru zilweki neſpehj ſadſeedet. Melna paganu ſemes dala, ar ſaujinu miſionaru. Winſch redſ waldneeku netaiſnibu, lauſchu noſeedſibu un ſawa wahrda leezneekus ari tumſchâ Afrikâ.

* * *

Deews noſkatas ari uſ moſtoſchos Aſiju“ ar 920 miljoneem lauſchu. Winſch tos wiſus redſ. Winſch ſin un redſ „ſarkano“ Kreewiju, winas komuniſtus, bolſchewikus un anarkiſtus. Winſch ſin par Sibirijas zeeſchanam un beſlikumibas likumeem un redſ wiſas nekahrtibas un zilweku leelibu — waldit beſ Deewa.

Deews redſ dſeltenàs breeſmas auſtrumos un muhamedanu wiltibas no ſeemeleem lihdſ Indijas koraļļu kraſteem. Winſch redſ politiſkos nemeerus, religiſkos naidus un tumſchos mahkonus, kas apdraud tà ſaukto ziwiliſaziju. Winſch wiſu redſ un ſin.

Winſch redſ „kaleidoſkopiſko“ (raibo, ahtri mainoſchos) Eiropu ar winas 400 miljoneem lauſchu. Winſch redſ ſtarp zitàm walſtìm ari Latwiju un winas 1,503,198 eedſihwotajus. Igauniju ar 1,750,000, Leetuwu ar 2,971,000 laudim, Kreewiju un winas 106,264,136 (106 miljonus) un zitas walſtis. Eedomajatees tikai ſchos mudſchoſchos miljonus un winu tautiſkos problemus, kuru atriſinaſchana nekahdai diplomatijai naw pa ſpehkam. Kuhſajoſcha, burbuļojoſcha maſa; wiſur rewoluzija un dumpji, jukas un haoſs, kas nekà nelaujas apmeerinatees un nokahrtotees.

Kahds rakſtneeks waizà, kas ſchai wezai paſaulei truhkſtot. Muhſu atbilde ir, ka nekahda leeta tai newar lihdſet, tai wajadſiga kahda Perſona. Schai paſaulei wajadſigs Kriſtus. Ne wina pate, ne kahds zilweks to war waldit. Tas ir pahrak leels uſdewums zilwekam, kura dwaſcha ir wina nahſis un kura dſihwe ir tikpat grehziga, ka jebkahda zita zilweka dſihwe.

Zilweks daudſ ko ſaudejis un pats nekad newar eeguht ſaudeto atpakaļ; winſch ir bankrotejis, tas winam jaatſihſt. Debeſim jaatweras un no turcenes janonaht Zilwekam, kas war uſnemtees paſaules waldibu un likt ſem ſawàm kahjam wiſus eenaidneekus. Winſch wehl gaida, bet drihſ „waldiba buhs uſ Wina kameeſcheem. Leons Tukers.

„The Wonderful Word“ redaktors.

Leninpilî ſch. g. 1. martâ, pirmo reiſ pehz m. Melanijas Fetler aiſbrauktſchanas, latw. bapt. draudſes mahſas bij ſarihkojuſchas ſawus ſwehtkus ar kopigu tematu: „Tizigas Zianas zelneezes atpuhtas brihdis“, iſwehlotees kà galweno domu:“ Nebihſtees, tizi tikai... tad tu muhſchigi dſihwoſi. Swehtkus wadija med. ſtudente L. un programâ uſſtahjàs weenigi mahſas, no 17—70 g. wezumâ; kori duhſchigi pahrwaldija med. ſtud. m. W. Sch. Kolekte bij lemta truhzigàm mahſam. Deews tà ſwehtija, ka itkà par brihnumu ſanahza Rb. 13. 50 k., kas mums pawiſam neparaſti. Kopeeſpaids no ſwehtkeem loti labs: wiſs iſnahza labak, nekà wareja domat un zeret, eewehrojot to, ka muhſu galwenàs darbineezes loti aiſnemtas ſtudijam u. t. t.

8. martâ 4 atpeſtitas perſonas ſlehdſa deribu ar Jeſu zaur kriſtibu. Peneſam ſlawu Jeſum, ka, noſkatotees uſ aukſteem netizibas wehjeem, tomehr laudis ſatrod Jeſus aſinis ſpehku un Wina ſtiprinati dſihwo Deewam patihkamu dſihwi. Kreewu ſapulzes wiſas loti pahrpilditas uſmanigeem klauſitajeem. Noteek daudſ atgreeſchanàs. To paſchu wehlu jums Latwijâ! M. E.

Tomſkâ atmoda. Daſchâ ſapulzê lihdſ 15 zilweku atgreeſuſchees. L.

No Tſchikagas. Mahzitajs W. Fetlers wehl reiſ apmekleja ſawus wezos draugus un darba beedrus

leelajâ Tschikagâ. Wina apmeklejums, kà ari swaigas sinas no tehwijas tuwina muhs dsimtenei. Br. Fetlera wehleschanàs buhtu laba, ja to waretu panahkt, proti, muhs no Seemel-Amerikas, kà ari Brasilijas west atpakaļ Latwijâ, lat palihdsetu ewangelijuma tihklu wilkt Leela tabernakļa, kà ari misiones skolas buhwe intrese daudz amerikanus, to leezina pilnas sapulzes daschadâs draudsês un weetâs. Belden eelas bapt. draudse usklausijàs br. W. Fetlera peedsihwojumus Kreewijas darba laukâ. Sludinataju Almoru ar kdsi schi draudse pabalsta Rigâ. Seemel—Amerikas bapt. seminars ari usklausijàs br. Fetleri. Schini eestahdê darbojas latweeschcem pasihstams profesors Jekabs Heinrichs, agraki misionars Indijâ. Schini seminarâ ari eestahjees jauneklis Paulits no Walmeeras, kursch nesen kà eezelojis Amerikâ, Nujorkâ, Kalwary bapt. dr. tizis kristits un tudalin steidsees turp us seminaru, lai sagatawotos preeksch Deewa walstibas darba Latwijâ. Kaut Deews isredsetu wehl daudz jaunus strahdneekus preeksch Kreewijas, kà ari Latwijas. —

Seemel-Amerikas bapt. konferenze pag. g. atwehleja 15,000 dolarus preeksch delegateem, kuri lai us weetas pahrleezinatos paganu semês, kà misionari mahza un atsihst Deewa wahrdu. J. Meesis.

No Padomijas sino, ka tur teekot spreests swehtdeenu pahrdehwet par Lenindeenu un ari zitàm deenam dot komunistiskus nosaukumus. — 23. septembri tur bijuschi Leningradâ (Petrogradâ) tik milsigi pluhdi, kahdi naw peedsihwoii pehdejos 100 gados. Zeturkschna stundâ uhdens kahpa 10 pehdas un tà stahweja 5 stundas. Zilweki, kuri radàs us eelam, tapa pluhdu upuri. Bojâ gahjuschi ap 6000 zilweki. Eelas sabojatas, nami un fabrikas ispostiti, prezes peldeja pa eelam. 3 deenas pirms pluhdeem leels taifuns (weesulis) gahja pahr leeleem Kreewijas apwideem, un kehra ari dalu no Leningradas, padaridams leelus saudejumus. — Scharlakas labad Leningradâ wairak mahzibas eestahdes slehgtas. —

Bada breesmas Kreewijâ schogad no jauna atkahrtojas. Laikrakstâ „Aufwärts“ Joh. Schleinigs stahsta sekoscho: „Leekas, ka atkal wisu pehdejo 10 gadu behdas saweenotos preeksch leelas katastrofas. Rewoluzija un pilsonu karsch issteepj sawas asinainàs rokas, lai isnihzinatu wehl atlikuscho. Mums sino, ka Sibirijâ leelos apgabalos jau no pawasara tuhkstoscheem lauschu mirst bada nelaimê. Turcenes wahzu badzeeteji sawas mantinas eelikuschi ratos, kuru preekschâ wahji sirdsini, dodas us Wolgas apgabaleem pee tauteescheem, nesinadami, ka ari tur ir bads. No turcenes atkal badu karawanes dodas us Sibiriju. No Wolgas weena dala dodas us Seemelkaukasu; un no Seemelkaukasus laudis dodas us Wolgas apgabaleem. Ari no Krimas raksta wahzu koloniști, ka tur labiba isdegusi leelâ karstumâ. Tahdas pat wehstis nahk no Odesas un Aiskaukasa apgabaleem, kuros agrak gandrihs nekad nebij bads. — Semneeki wairs netiz nekahdeem apsolijumeem. Tee grib aisbraukt. Kur? Ziti domà dotees us Ameriku; Amerikâ winus nebuht negaida.

Leipzigâ neilgi atpakaļ kahds komunistu skolotajs weenâ sapulzê, kura bija apmekleta no wezakeem un behrneem, tureja preekschnesumu par tematu: „Behrni, isturatees nezeenigi!“ Preekschnesums tapa sadalits schahdâs dalâs: 1) Esect nezeenigi pret wezakeem. 2) Esect nezeenigi pret skolotajeem. 3) Esect nezeenigi pret wezeem laudim. (Der Gemeinschaftsbote).

Swehtdeenas skola

Nodalas waditajs: H. Redins.

Neemija eestahjas par Jerusalemi.

17. maijâ. Lekzija: Neem. 2,1—20. Sl. teksts: Daw. dz 122,6.

Deewa lauschu wehsturê redsams, ka katram Deewa behrnam ir ihpaschs usdewums un darbs. Jeremijam bij jaskubina tauta us atgreeschanos un jabeedina ar sodu. Ezekielim bij jasludina soditeem atgreeschanàs un Deewa apsolischanas. Agajum bij Jerusalemê palikuschee judi jaskubina us deewnama zelschanu, t. i. misiones darbu. Neemijam bij jaruhpejas par judu walsts nostiprinaschanu pret ahrejeem eenaidneekeem — bij jazel Jerusalemes muhri. Muhsu lekzijâ redsams, kà Deews zaur Neemiju scho darbu eesahk, turpina un padara.

I. Neemija nospkumis, 1—3. Neemija bij patriots, kà wisi ebreji wehl schodeen ir. Winsch bij dabujis dsirdet, ka Jerusalemes muhri weenumehr stahw sagrauti un ka Jerusalemes eedsihwotaji padoti daschadàm warbuhtibam — ari eenaidneeku gribai. Par to winsch nospkuma, raudaja un sirsnigi Deewu luhdsa un gaweja wairak deenas. Kahdâ no nahkoschàm deenam tam bij kehninsch jaapkalpo ar dsehreenu — un tas wehl isskatijàs nospkumis. Kehninsch eewaizajas par nospkumschanas eemeslu un sanehma atbildi, ka ta ir Jerusalemes sagrauto muhru labad, ais kureem ir wina tehwu kapi (austrumneeku tautas us tehwu kapeem luhkojas ar sewischku zeenibu).

II. Neemija suhtits Jerusalemes muhrus uszelt, 48. Tà ka Neemija bij kehninam Artasastum ustizigi kalpojis, tad kehninsch neween usklausijas Neemijas luhgumu, lai to suhta schos muhrus uszelt, bet luhgumu ari ispildija dodams tam pat lihdz kara wihrus par pawadoneem un wehstuli preeksch mescha usrauga, lai tam issneedz wajadsigos kokus. Kad mehs par labàm leetam luhdsam Deewu, tad droschi waram zeret us panahkumu. Kad ispildam ustizigi sawu usdewumu, tad ari lihdszilweki ir gatawi sawâ reisê mums palihdset.

III. Neemija sastop pretineekus, 9—10. 19—20. Ne wiseem laudim patihk Deewa lauschu labklahjiba un Deewa walstibas labums. Wismasakais launums, zaur ko tee mehgina aiskawet Deewa darbu, ir schaubu issazischana par darba panahkumu un issoboschana. Us launeem wahrdeem naw jaatbild ar launu, bet jaatsauzas tikai us Deewa klahtnibu un palihdsibu. Ja gribam garigâ darbâ sekmes, tad mums gluschi janoschkiras no pasauligeem laudim.

IV. Judi apnemas deewnamu uszelt, 11—18. Pirms eewehrojama laba darba sahkschanas mums jaredz nahkoschais darbalauks ar wisàm gruhtibam. Bet mums naw jalauj sewi eebaidit no gruhtibam, turpreti pamatigi japahrdomà daramais darbs, Deewa klahtniba jaisluhdz un ar leelu neatlaidibu, tizibâ us Deewa palihdsibu, darbs jaapsahk un jaturpina lihdz galigai nobeigschanai. Energisks tizibas pilns wadonis war buht leels eedwesmotajs us labu starp leeleem lauschu pulkeem. Tahds bij Neemija. Judi winu usklausijuschees sazija: „Zelsimees un buhwesim.“

Judi atjauno Jerusalemes muhrus.

24. maijâ. Lekzija: Neem. 4,1—23. Sl. t. Gal. 5,22.

Deewa behrnu usdewums wezàs un jaunàs deribas laikos ir bijis — isplatit pateesibu. Schis darbs reisem no pateesibas pretineekeem tapis cerobeschots, kawets un winas labad pret Deewa behrneem ari fazeltas wajaschanas. Tadehl Deewa behrnu otrs usdewums bijis: walstis zenstees radit apstahklus, kuros pateesibas isplatischana eespehjama un tai neteek likti kawekli. Pirmo darbu judi bija jau pa dalai weikuschi zaur deewkalposchanu. Lai ari otro darbu waretu weikt, tad bij jaatjauno Jerusalemes muhri. Schis pehdejais darbs — walsts saimneezisku apstahklu uslaboschana un nodroschinaschana — bij sewischki gruhts, tam bij daudz eenaidneetu. Tomehr tas darbs bij jadara un tas tapa padarits. Schodeen mahzisimees par scha darba darischanu un wina weiksmem; par scha darba kawekleem un kaweklu nowehrschanu.

I. Pret eenaidneeku saimeem — luhgschana, 1—5. Pateesibai — ewangelijam — daudz pretineeku. Pateesibu atspehkot tee neeespehj. Bet saimot, issmeet tee eespehj un tahdeji mehgina bailigos atturet no lihdsdarbibas pateesibas ispildi schanâ. Labakais zihnas cerozis pret issmeeklu un saimeem ir luhgschana. To leetoja judi ar panahkumu.

II. Pret eenaidneeku usbrukumu — luhgschana un nomodiba, 6—9. Pateesibas eenaidneeki nespehj meerâ palikt, kad pateesiba nostiprinajas. Lihdsschinejee sawstarpigee eenaidneeki weenojas uz kopigu pateesibas apkaroschanu un isnihzinaschanu. Bet tee tapa itin weegli pahrspehti zaur sirsnigu Deewa luhgschanu un garigu nomodibu.

III. Pret fliktàm baumam — eedroschinajums, 10—14. Satans weenumehr baida Deewa behrnus, ka tas esot stipraks un isputinaschot Deewa darbu. Tas wehl Deewa darbam nekaitè tikdaudz tà scho baumu isplatitaji paschu lehgeri baumu tizetaji paschu starpâ, kuri tuhlit gatawi — atstaht darbu, apmestees starp paganeem un isliktees par paganisma draugeem. Nedaudzu pateesu Deewa behrnu droschsirdiga nostahschanas par pateesibu un tizibas pilna bailigo eedroschinaschana — dod Deewa darbam jaunu sparu un pat bailigakee teek aisrauti lihdz uz labeem darbeem, tà ka teem neatleek wairs laika domat par behgschanu un slinkoschanu.

IV. Pret leeku runaschanu — raschigs darbs, 15—18. Jr wesela lauschu schkira, sewischki starp masak attihstiteem laudim, kura tikai runà par darbu, bet darbu nekad newehlas darit; tee runà pastahwigi waj nu par darba gruhtibam un kawekleem, waj par gaidameem labakeem laikeem, bet behg no darba kà ween waredami. Labakais lihdseklis atswabinatees no winu eespaida waj wineem paschcem ir strahdat nopeetnu darbu un buht gataweem — atraidit newajadsigu runaschanu waj darba trauzeschanu.

V. Pret weenaldsibu — modriba, 16—20. Deewa behrnu pulkâ remdeni un pret labu weenaldsigi — neder. Jkkatram jabuht waj nu ar Deewa wahrda sobinu apjostam, uz garigu zihnu gatawam kareiwim waj labdaribas darba daritajam. Schìm abàm grupam ir jalaujas rihkotees no leelà darba Deewa eezelteem wadoneem. Tà plaschi apsahktais darbs war tapt weikts.

VI. Pret ihseem eejuhsminajumeem — isturiba, 21—23. Judi bij sawa usdewuma augstumos deenâs un naktis, gaismâ un tumsibâ, labâ un sliktâ laikâ, darbâ un zihnâs. Tee bij gatawi atsist eenaidneeku usbrukumus un turpinat apsahkto labo darbu. Tee atsazijàs no wisàm ehrtibam, lai tikai ispilditu Deewa gribu un buhtu lihdszilwekeem par swehtibu. Ja mehs tà strahdasim tagad ewangelija isplatischanas darbu, tad pateesi daudz panahks.

Deewischkais spehks darbâ.

31. maijâ. Lekzija: Ap. darb. 2, 1—18; 22—24; 41—42. Sl. t.: Gal. 5, 22.

Laudim naw truhkusi sinaschana par to, kas ir labs un kas launs; kas ir darams un kas naw darams; kas jaweizina un kas jaapkaro. Apsinas t. i. Deewa balss zilweka sirdî, teem to sazija. Wehlak ebrejeem winu peenahkumi tapa wehl zaur bauschkeem paskaidroti; wispehdigi Deews wiseem zilwekeem jo gaischi atklahja sawu gribu zaur Jesu un Wina ewangeliju. Zilwekeem truhka tikai spehka — launu nedarit un labu darit (Rom. 7, 15—24). Schis deewischkais Spehks bija jau paredsets wezâ deribâ (Ezek. 36,26—27; Joela 2, 28—29) un ari zaur Jesu (Jahna 16, 7—14) apsolits. Schodeen mahzisimees, kà schis Spehks pirmo reisi leelos apmehros sahka darbotees un kahdas pahrmainas zaur to radàs.

I. Deewischkà Spehka preekschtetschi, 1—3. Lai Winu sanemtu, tad eepreekisch bija wajadsiga pahrleeziba, ka Tas wajadsigs un leela wehleschanàs — winu sanemt. Schahdai wehleschanai sekoja tizigo sapulzes, apsolijumu apzereschana un sirsnigas luhgschanas. Pirmais scha spehka preekschtezis bij — itin kà warena wehja ruhkona, nahkdama no debess un peepildidama sapulzes telpu. Ta rahdija, ka Swehtà Gara spehks nahk no debesim, ir neredsams, tomehr loti spehzigs un war darbotees atsewischkâs sirdis un ari wisâ telpâ un pat leelos apgabalos. Otrs preekschtezis bij redsamas dalitas uguns mehlites. Tàs nosihmeja, ka Swehtà Gara spehks laudis garigi apgaismos, ka tee sapratis wisu labu pareisi, ka Tas eesildis laudis uz labu, ka Tas isdedsinàs is winu sirdim wisu launu; un ka tas darbosees wisâs walodâs wirs semes.

II. Deewischkà Spehka parahdibas, 4—11. Sawstarpigà nesapraschanàs isbeidsàs, kura lepnibas dehl pee Babeles torna bij eesahkusees, pat daschadas walodas wairs nekaweja weenam otru saprast. Wisi patlaban runaja tikai par weenu tematu: par Deewa leeleem darbeem.

III. Lauschu spreedumi par deewischko Spehku, 12—15. Leelakà dala par Winu nemahzeja itin neka spreest; Tas bij pahraks par winu spreeschanas spehjam. Tikai weeglprahtigee nejehgas tulit sahkà Swehtà Gara darbu saimot.

IV. Papreekschsludinajums par deewischko Spehku, 16—18. Tà kà leelakà dala lauschu bija kopâ sapluhdusi, pateizotees ruhkonai no debesim, un dsirdedama dsihwàs leezibas, pateesi wehlejàs sinat scho parahdibu zehlonus, tad apustuls Peters paskaidroja, ka nupat notikusi sen apsolità Swehtà Gara spehka isleeschanàs pahr scho paaudsi, pahr jauneem un wezeem, un it sewischki par Deewa kalpeem un kalponem. Schis spehks nu parahdas praweeschu mahzibâs un nahkamu leetu pasludinaschanâ.

V. Deewischkà Spehka wajadsiba, 22—24. Schahds Spehks bija wajadsigs, lai waretu wiseem laudim apleezinat, ka atmestais un pee krusta peesistais Jesus ir teescham augschamzehlees no mironeem un ir tagad Jsraela Mesija un wisu zilweku Pe-

stitajs; ka tagad grehkus janoschehlo, no teem jaatgreeschas un tizibâ jasanem peedoschana un Swehtà Gara dahwana.

VI. Deewischkà Spehka panahkums, 41—42. Swehtais Gars kustinaja klahtesoscho sirdis, tà kà 3000 no teem atsina grehkus, tos noschehloja un issuhdseja Deewam un tulit darija deribu ar Deewu, kristibâ, ka us preekschu grib ustizetees Jesum, kà sawam Pestitajam un weenmehr Tam paklausit. Swehtais Gars palihdseja ispildit scho apnehmeenu: tee pastahweja pee apustulu mahzibas, kà ari brahlu mihlestibâ, alasch peemineja Jesus pestischanas darbu un weenmehr jaunus garigus spehkus sanehma luhgschanâs.

Wajatu lauschu luhgschana.

7. junijâ. Lekzija: Daw. ds. 79. Sl. t: Mat. 5, 44.

Weena no starpibam starp debesim un semes wirsu ir: ka debesis behdas nebuhs, bet semes wirsû winas ir. Behdas sche peedsihwo besdeewigee un deewbijigee. Besdeewigee behdâs kurnè, issamist waj saimo Deewu; deewbijigee zaur behdam nahk tuwak Deewam. Tàm ir garigi audsinadams raksturs. (Daw. ds. 50, 16; 91, 15; Mat. 5, 4; 11, 28). Deewbijigee zeuschas ziteem behdas nesagatawot; turpreti besdeewigee to dara labpraht. Tomehr Deews nepeelauj deewbijigos apbehdinat wairak, nekà tee spehtu panest un ihstenà laikâ tàs nobeidz. Schodeen mahzisimees, kà apbehdinats Deewa behrns suhdz sawas behdas Deewam un kà tas luhdz Wina palihdsibu.

I. Besdeewigee apbehdinajuschi Deewa behrnus, 1—4. Tee nahkuschi starp Deewa behrneem, newis lai tur mahzitos Deewa wahrdus, bet lai a) isnihzinatu winu deewkalpojumus; b) lai postitu winu mahjoklus; c) lai ari deewtizigos nonahwetu un d) pehz par pehdejeem smeetos.

II. Behdas usnahkuschas Deewa dusmoschanàs labad pret saweem pahrgalwigeem behrneem, 5—7. Deews ir neween mihligs, bet ari dusmigs. Schehligs Tas ir pret atgreesigeem, mihligs pret paklausigeem, bet dusmigs pret besdeewigeem un ari pret nepaklausigeem saweem behrneem. Kad tautas wairums daudz grehkojis, tad pahr to nahk pahrmahziba, lai tà to skubinatu us grehku noschehloschanu; tomehr Deews dara peemeklejschanas sinâ starpibu starp grehkus noschehlodameem un neatgreesigeem.

III. Luhgschana pehz isglahbschanas, 8—12. Apbehdinatee luhdz: a) lai Deews aismirst winu wezos noseegumus; b) lai usklausàs winu grehku noschehloschanu; c) lai peedod grehkus; d) lai isglahbj no klahtbuhdamam gruhtibam; e) lai isbeidsàs besdeewju netizibas un nizinaschanas wahrdi; f) lai besdeewji teek pahrmahziti par deewsaimoschanu; g) lai deewbijigee zeetumneeki top atswabinati.

IV. Apsolijums Deewam, 13. Deewa behrni pehz pahrmahzibas, grehku noschehloschanas peedoschanas sanemschanas un isglahbschanas negrib wairs grehkot. Bet tee grib teikt un slawet Deewu par pestischanu un sludinat pateesibas mahzibu wisâs malâs, paaudschu paaudsès.

Bibeles Lasischanas Beedr. misiones darbam.

sanemts latos: zaur br. Kurziti: Stendè 5,95, Baltmam 1,50, M. Michelson 1.—, Otilija Osolin 5,—, J. Skrape 3,—, K. L.—50, E. S. —50, Jaunsems 1,—, Skodas draudse 13, J. Upmal 5, A. Osolin 3, Spoude Nujorkas L. P. Dr. 51,50.

Kasseers J. Laudams.

Behrnu Dahrss

Islabotais kurpneeks.

Dsihwoja kurpneeks, kursch sestdeenas wakaros loti wehlu strahdaja, pat lihds swehtdeenas pusdeenai, kad laudis nahza no basnizas mahjàs.

Kahdâ wehlâ sestdeenas wakarâ pee wina durwim peeklauweja skurstenslauzitajs un luhdsa naktsmahjas. Kurpneeks nemas neusklausijàs wina luhgumu, bet turpinaja tik sawu darbu. „Luhdsu, meistar, atlaujeet man pahrgulet juhsu mahjâ“ sazija skurstenslauzitajs. „Ne, to newar, mums telpas par masàm“, atbildeja kurpneeks. „Es neaisnemschu daudz weetas“, paskaidroja skurstenslauzitajs. „Ne, tas naw eespehjams“, kurpneeks atteiza.

Bet skurstenslauzitajs eegahja wirtuwê, eelihda krahsnì un meerigi aismiga. Kurpneeks strahdaja wisu nakti zauri lihds rihtam. Wina seewa peezehlusees us to teiza: „Peter, Peter, tu nemas nebihstees Deewa! Laudis eet jau us basnizu, bet tu wehl strahdà, tapat kà darbdeenâ.“ „Man loti daudz darba un tadehl man jastrahdà“ noruhza kurpneeks.

Wina seewa aisgahja us basnizu. Pahrnahkot wina atrada Peteri wehl arween strahdajam. Durwis stahwot wina sauza: „Deewa dehl, Peter, beidz strahdat. Pateesi pats welns tewi reis panems, ja tu nelabosees“. Tad wina eegahja wirtuwê uguni kurt. Tikko uguns bij eededsees, no krahsns isleza skurstenslauzitajs. Kurpneeks eedomajàs, ka tas ir welns; leelàs isbailês winsch issita logu un zaur to isskrehja us eelu. Skurstenslauzitajs skrehja tam pakal. Seewa domaja, ka welns grib panemt winas wihru un sahka skalà balsi saukt: „Luhdsu, welns, neatnem man wihru! Wihrin, peeluhdz to Kungu!“ Tà wini wisi trihs skrehja lihds tirgus laukumam, kur laudis tos apbrihnoja. Te wini palika stahwot un weens otru apskatija. Kurpneeks pasina eedomatâ welnà skurstenslauzitaju un nokaunejees atgreesàs us mahju. No ta laika kurpneeks nekad wairs swehtdeenâ nestrahdaja.

Lilija.

Mums rakstta:

Mihlsch zeeminsch no dsimtenes teem, kas atrodas sweschumâ, ir „Kristigs Wehstnesis“. Tahds pulzinsch ari mehs esam schini leelajâ, sweschajâ pilsehtâ dsihwojoschas mahsas. Ar preeku lasam katru rindinu, kura mums kaut ko wehsta pa mihleem brahleem, mahsam un garigo darbu dsimtenê.

Tas Kungs lai tewi swehtì, dahrgais „Kristigais Wehstnesi“, pahrspeht wisus schkehrschlus un weenmehr jauneem spehkeem turpinat sawu gaitu pa dsimtenes zeemeem un sehtam, ka ari winpus plaschà okeana, apmeklejot daudz mihlas sirdis, kuras kopigi raida luhgschanas: „Tehws, lai nahk drihsak Tawa walstiba!“

Pahr pasauli nolaischas tumsa,
Grehku meegà gul zilweze;
Naw tahlu wairs pusnakts stunda,
Jau aismigt sahk „jumprawas“.
Tehws, luhdsos, uspildi eitu,
Ka neisdseest lukturis mans,
Lai waru eet kahsu namâ,
Kad atskanès bruhtgana balss.

Sao Pauleete.